

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว
ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

มุกดา วงศ์สุริยง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๐

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว
ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

มุกดา วงศ์สุริยะ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

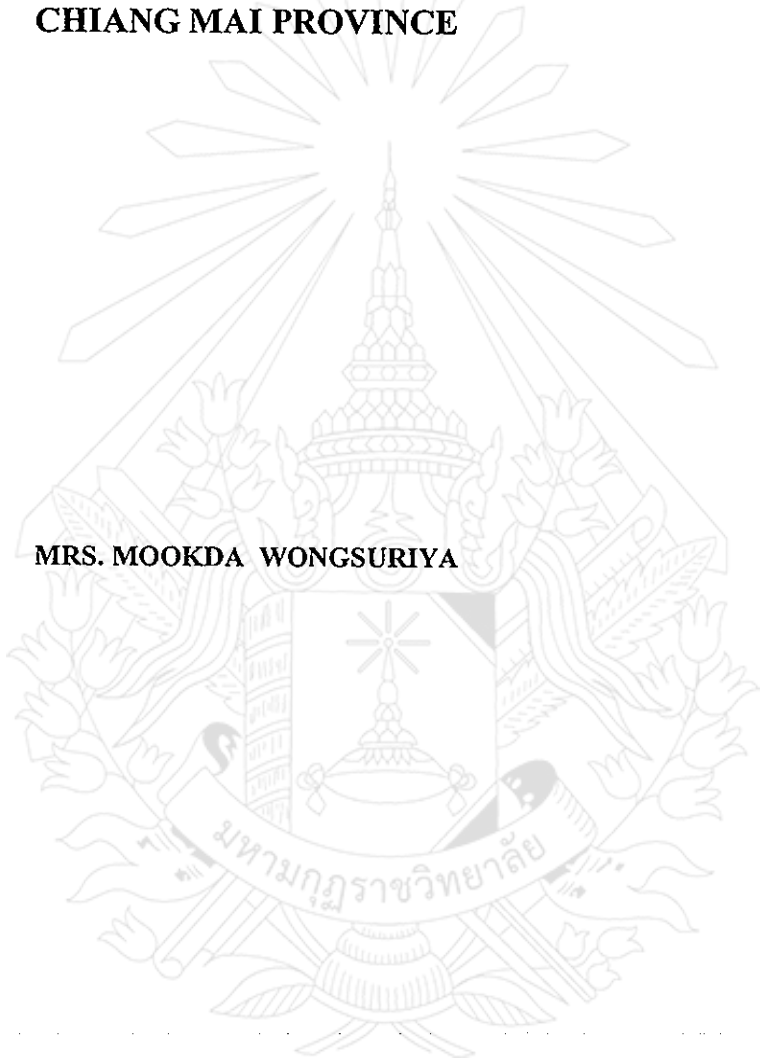
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๐

B 9315

**PROBLEMS OF PUBLIC PARTICIPATION IN THE GREEN AREA
DEVELOPMENT ADMINISTRATION IN MUNICIPALITY
WIANG FANG, FANG DISTRICT,
CHIANG MAI PROVINCE**

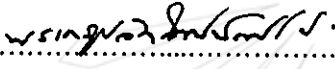
MRS. MOOKDA WONGSURIYA

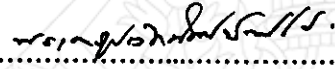
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIRMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2550 (2007)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่
สีเขียว ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา : นางมุกดา วงศ์สุริยะ
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. วสันต์ จอมภักดี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : รศ. ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย

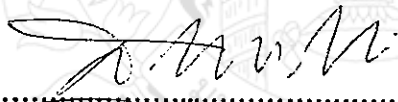
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

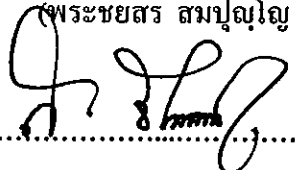
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผศ. ดร. วสันต์ จอมภักดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รศ. ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย)

..... กรรมการ
(พระชยสร สมบุญไชย ดร.)

..... กรรมการ
(ผศ.พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Problems of Public Participation in the Green Area Development
Administration in Municipality Weang Fang, Fang District,
Chiang Mai Province

Student's Name : Mrs. Mookda Wongsuriya

Department : Government

Advisor : Asst. Prof Dr. Wason Jomparkdee

Co-Advisor : Asst. Prof. Dr. Suvit Rungvisai

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaingajan
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaingajan
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Wason Jomparkdee
..... Advisor
(Asst. Prof. Dr. Wason Jomparkde)

Suwit Rungvisai
..... Co-Advisor
(Asst. Prof. Dr. Suvit Rungvisai)

PhraChayasara Samapunyo Dr.
..... Member
(PhraChayasara Samapunyo Dr.)

S. Chaimusik
..... Member
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา	: นางมุกดา วงศ์สุริยะ
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผศ. ดร. วสันต์ จอมภักดี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: รศ. ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย
ปีการศึกษา	: ๒๕๔๕ (๒๐๐๖)

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ๒) เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการพัฒนาพื้นที่สีเขียว โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๔ ราย ด้วยแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารพื้นที่สีเขียว ด้านการรับรู้ข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาด้านการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ด้านการเข้าร่วมในการดำเนินการ/การปฏิบัติงาน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านงบประมาณ ด้านระยะเวลา และ ด้านการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับน้อย

นอกจากนี้ ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะไว้ว่า เทศบาลควรมีการเผยแพร่ข่าวสารให้มากกว่านี้เพื่อแจ้งให้ประชาชนได้รับทราบในทุก โครงการที่ต้องการจะทำ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหามุมชน เทศบาลไม่ควรบังคับในโครงการที่ประชาชนไม่ต้องการ

Thematic Title : **Problems of Public Participation in the Green Area Development Administration in Municipality Wiang Fang, Fang District, Chiang Mai Province**

Student's Name : **Mrs. Mukda Wongsuriya**

Department : **Government**

Advisor : **Asst. Dr. Wason Jomparkdee**

Co-Advisor : **Assoc. Prof. Dr. Suvit Rungvisai**

Academic Year : **B.E. 2549 (2006)**

ABSTRACT

This independent study is designed 1) to study problems of public participation in green area development administration in Tombon Wiang Fang Municipality, and 2) to study solutions of the problems of public participation in green area development administration in Tombon Wiang Fang Municipality. The sampling cohorts for this study are 374 samples with questionnaires, the collected data is statistic descriptive analyzed in order to find out frequency, percentage, mean and standard deviation.

The study results show the problems of public participation in the Green Area Development Administration, in respect of information access, the middle encountered by respondents, in view of information analysis, regarding their participation in decision-making, as for their participation in implementation / operation, as regards knowledge and understanding, an view of budget, in connection with time, involving follow-up and assessment,, the few encountered by respondents

Moreover, the sampling cohorts' advice that Wiang Fang Municipality should reveal more information and news to let the people know every project, Let people participation in decision to solve local problem, the municipality should not force people to gain undesirable project.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้จากความกรุณาของคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านที่กรุณาช่วยเหลือด้านข้อมูล ด้านข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษาแนะนำความคิดเห็นและให้กำลังใจ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ที่เป็นส่วนสำคัญในการเรียนการสอนและอนุมัติการจบตามหลักสูตรการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วสันต์ จอมภักดี อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และรองศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบสารนิพนธ์ทุกขั้นตอน ขอกราบนมัสการอาจารย์พระปลัดบุญธรรม ปุณฺณธมฺโม พระครูปลัดจิตติชัย จิตติชโย และผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครชัย ชัยแสง ที่กรุณาแนะนำการวิเคราะห์ และตรวจสอบเครื่องมือสารนิพนธ์ จนทำให้บรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ขอขอบคุณผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชาและพนักงานเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ทุกท่าน และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ และระลึกถึงคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้กำเนิดชีวิต ตลอดจนการพร่ำสอนให้ถูกประพฤติตนเป็นคนดีของสังคม อันส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการศึกษาในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มุกดา วงศ์สุริยะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย	๔
๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	๕
๑.๕ นิยามคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๕
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	๖
๒.๒ แนวคิดการบริหารราชการ	๑๑
๒.๓ ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน	๑๕
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๒๑
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๗
๒.๖ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๓๐
บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการวิจัย	๓๑
๓.๑ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๑
๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๒
๓.๓ การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๓
๓.๔ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	๓๓

บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๖
๔.๑	ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	๓๗
๔.๒	ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๔๑
๔.๓	แนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๕๕
บทที่ ๕	บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๕๘
๕.๑	สรุปผลการวิจัย	๕๘
๕.๒	อภิปรายผลการวิจัย	๖๒
๕.๓	ข้อเสนอแนะ	๖๔
บรรณานุกรม		๖๕
ภาคผนวก		๖๘
ภาคผนวก ก	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	๖๙
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	๗๑
ภาคผนวก ค	หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย	๗๓
ภาคผนวก ง	แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๗๒
ประวัติผู้วิจัย		๘๕

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑	๓๖
ตารางที่ ๒	๓๖
ตารางที่ ๓	๓๗
ตารางที่ ๔	๓๘
ตารางที่ ๕	๓๘
ตารางที่ ๖	๔๐
ตารางที่ ๗	๔๐
ตารางที่ ๘	๔๑
ตารางที่ ๙	๔๑
ตารางที่ ๑๐	๔๓
ตารางที่ ๑๑	๔๕
ตารางที่ ๑๒	๔๖
ตารางที่ ๑๓	๔๘
ตารางที่ ๑๔	๕๐
ตารางที่ ๑๕	๕๒
ตารางที่ ๑๖	๕๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพความเป็นอยู่สังคมเมืองของไทยเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เมืองส่วนมากเป็นเมืองเล็กๆ มีการจราจรเบาบาง ไม่มีปัญหาเรื่องการขาดแคลนสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เด็กๆ จะวิ่งเล่นได้แม้แต่ข้างถนน บนถนน หรือ ลานวัด วัดนอกจากจะเป็นที่เล่นของเด็กๆ แล้วยังเป็นสถานที่สงบร่มรื่นเหมาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ สภาพบ้านเรือนเกือบทุกแห่งจะมีต้นไม้ขึ้นร่มรื่นชนบทเปิดโล่งปราศจากอาคารบ้านเรือน

ปัจจุบันเมืองเหล่านี้ได้ขยายตัวมากขึ้นจนกลายเป็นเมืองใหญ่ ความต้องการที่ดินเพื่อการก่อสร้างมีมากขึ้น ที่ว่างในเมืองลดลง คนไม่มีทั้งเวลาและพื้นที่สำหรับปลูกต้นไม้ เด็กๆ ไม่มีที่วิ่งเล่นคนชราไม่มีที่พักผ่อนหย่อนใจ ถนนกลายเป็นพื้นที่อันตราย เนื่องจากมีการจราจร และใช้ยานพาหนะอย่างหนาแน่น ภูมิทัศน์ของเมืองเปลี่ยนแปลงไป ปราศจากต้นไม้และร่มเงา บริเวณซึ่งเคยเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในเมือง จึงไม่เหมาะที่จะเป็นสถานที่พักผ่อนพบปะและพูดคุยกันอีกต่อไป

ในการพัฒนาเมืองเท่าที่ผ่านมาผู้บริหารเมืองและนักลงทุนมิได้มีแผนกำหนดพื้นที่เปิดสำหรับปลูกสวนป่าหรือพื้นที่สีเขียว เพื่อใช้เป็นสถานที่พักผ่อนและผ่อนคลายความเครียดของคนในสังคมเมืองได้อย่างเพียงพอ หนทางที่จะจัดหาที่ว่างเพื่อการนันทนาการและการสร้างสวนในเมืองได้ ในเรื่องนี้คือการจัดหาพื้นที่สีเขียว เทศบาลมีหน้าที่ในการวางแผนพัฒนา และต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการพื้นที่สีเขียวและนันทนาการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจเบื้องต้นก่อนการก่อสร้างตลอดจนการดูแลรักษาาร่วมกัน^๑

สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลโดยการนำของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ได้มีการสนับสนุนส่งเสริมการสร้างพื้นที่สีเขียวทั้งระดับชุมชนตามบ้านเรือน และในพื้นที่ประกอบกิจกรรมต่างๆ อย่างจริงจัง ได้มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดย

^๑ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง : การจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง, (กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครอง, ๒๕๔๓), หน้า ๓.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักในการเสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านพื้นที่สีเขียว เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายสำนักงานนโยบายและแผนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้สั่งการให้เทศบาลทุกแห่งทั่วประเทศดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นที่สีเขียว และการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อให้ท้องถิ่นเพิ่มและจัดการพื้นที่สีเขียวรูปแบบต่างๆ เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชนให้มีความยั่งยืนตลอดไป

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบในหลักการของแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีพื้นที่สีเขียวโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ อย่างน้อยหนึ่งตำบลหนึ่งพื้นที่สีเขียว และต้องเป็นพื้นที่สีเขียวแบบถาวร ซึ่งจะมีส่วนทำให้ประชาชนในชุมชน มีคุณภาพชีวิตและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยยึดแนวทางการเพิ่มพื้นที่สีเขียว 4 มาตรการ คือ มาตรการด้านผังเมืองท้องถิ่นต้องกำหนดสัดส่วนพื้นที่สีเขียวตามเกณฑ์มาตรฐานการใช้ที่ดินแต่ละประเภท มาตรการด้านเศรษฐศาสตร์ นำมาตรการทางการเงินและการคลังในรูปของการลดหย่อนภาษี การยกเว้นภาษีที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีบำรุงท้องที่ มาสร้างแรงจูงใจในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวด้วยการลดหย่อนภาษีให้เจ้าของที่ดินที่ปลูกไม้ยืนต้น ส่งเสริมให้เอกชนจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาพื้นที่สีเขียวและนำเงินที่ใช้พัฒนาพื้นที่สีเขียวมาลดหย่อนภาษี^๒

สำหรับมาตรการด้านกฎหมาย นั้น มีเป้าหมายในการปรับปรุง กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับ การบังคับใช้ที่ดิน การจัดสรรที่ดิน เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนให้มีประสิทธิภาพและการสร้างมาตรการในการสร้างจิตสำนึก จัดให้มีระบบสิ่งจูงใจเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการสร้างพื้นที่สีเขียว ทั้งในระดับชุมชน ตามบ้านเรือน หรือในพื้นที่ประกอบกิจการต่างๆ และตามนโยบายและแผนส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๕ เน้นให้ชุมชนทุกระดับมีการจัดการพื้นที่สีเขียวที่สอดคล้องกับศักยภาพของระบบนิเวศธรรมชาติ ระบบเศรษฐกิจ สังคม มรดกทางธรรมชาติ วัฒนธรรมและเทคโนโลยี เพื่อให้การพัฒนาเมืองและพื้นที่สีเขียวควบคู่กันไปอย่างส่งเสริมซึ่งกันและกัน อันจะนำมาซึ่งความเป็นเมืองที่สง่างาม ร่มรื่น อยู่เย็นเป็นสุขและน่าอยู่อย่างยั่งยืน ปัจจุบันประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง เพื่อสร้างสมดุลของสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์ของเมือง โดยเฉพาะในชุมชนเมือง การพัฒนาพื้นที่สีเขียวเป็นภารกิจหนึ่งของเทศบาลที่ได้มี

^๒ หนังสือสั่งการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, (ที่ ท.ส. ๑๐๐๕/ว ๑๗๔ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘), หน้า ๘.

การกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ นอกจากนั้นการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในชุมชนยังถือเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สามารถบ่งบอกถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของเมืองน่าอยู่

ส่วนมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนนั้น มีบัญญัติไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติแผนการกระจายอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ มาตราที่ ๑๖ (๑๖) , (๒๔) และให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดตั้งให้มีและบำรุงรักษาสวนสาธารณะตามมาตรา ๕๔ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๕๔๖ และตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ที่ดิน^๖

เทศบาลตำบลเวียงฝางเป็นศูนย์รวมความเจริญด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว ในพื้นที่ตอนเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย อำเภอฝาง อำเภอแม่เมาะ และอำเภอไชยปราการ ส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรในเขตเมืองเพิ่มขึ้น พื้นที่ว่างในเขตเมืองลดน้อยลงกลายเป็นสถานก่อสร้างตึกสูง อาคารพาณิชย์ ตลอดจนการสร้างเป็นอาคารที่อยู่อาศัย ประชาชนไม่มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

ด้วยจิตสำนึกในคุณค่าและประโยชน์ของพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง และนโยบายส่งเสริมพื้นที่สีเขียวของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแผนสิ่งแวดล้อมของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ศึกษาร่วมด้วยคณะบริหารเทศบาลตำบลเวียงฝางได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลในการพิจารณาพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ให้อยู่คู่กันอย่างสอดคล้องกับระบบนิเวศน์และสังคมวัฒนธรรมชุมชนอย่างกลมกลืน

การพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ให้เกิดความร่มรื่นสวยงาม เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง มีสภาพแวดล้อมที่ดีมีสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงาม การบำรุงรักษาต้นไม้ใหญ่ที่มีอยู่ในเขตเทศบาล และบำรุงรักษาต้นไม้ที่เทศบาลดำเนินการปลูกในปีงบประมาณ ๒๕๔๗ จำนวน ๔,๐๐๐ ต้น ตามข้างถนนในเขตเทศบาลทุกสาย ระยะทางประมาณ ๑๕ กิโลเมตร (เทศบาลตำบลเวียงฝาง, ๒๕๔๗) นอกจากนั้นเทศบาลตำบลเวียงฝาง ได้จัดทำข้อมูลเพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและพัฒนาพื้นที่สีเขียว ตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ซึ่งมีรายละเอียดของข้อมูลเพื่อการดำเนินการ แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ พื้นที่สวนสาธารณะบริเวณ

^๖ทองอาน ทาไทสง, ประมวลกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติงานของท้องถิ่น : สำหรับ อบจ. เทศบาล อบต. เมืองพิทยา, (กรุงเทพมหานคร : หจก.พรินต์ติ้ง, ๒๕๔๕), หน้า ๑๕๗.

อนุสาวรีย์พระเจ้าฟ้าง-พระนางสามผิว พื้นที่ประมาณ ๑๐,๕๐๐ ตารางเมตร บริเวณสุสานต้นหนูน พื้นที่ประมาณ ๒๒,๕๐๐ ตารางเมตร บริเวณร่องน้ำข่า พื้นที่ประมาณ ๘,๐๐๐ ตารางเมตร และบริเวณ เกาะกลางถนน โชนา พื้นที่ประมาณ ๔,๐๐๐ ตารางเมตรและพื้นที่ลานอเนกประสงค์โดยการสร้าง สนามบาสเกตบอลพื้นที่ประมาณ ๒,๔๐๐ ตารางเมตร รวมพื้นที่ทั้งหมด ๔๗,๔๐๐ ตารางเมตร โดยที่ประชากรในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง มีทั้งสิ้น ๕,๗๖๗ คน เฉลี่ยประชากรหนึ่งคนมีพื้นที่สีเขียว และนันทนาการ ประมาณ ๕.๘ ตารางเมตรตามเกณฑ์วัดตามตัวชี้วัด

ในการดำเนินการตาม โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อม ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง จัดเป็น โครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน โดยตรงในการ ดำเนินงานตามโครงการ แต่เป็นการดำเนินงานที่ได้รับความร่วมมือจากทุกส่วนงานในลักษณะบูรณาการ นอกจากนั้นการดำเนินงานต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในพื้นที่ และเข้ามามีส่วนร่วมใน การดำเนินการ เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืนตลอดไป ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็น บุคลากรของเทศบาลตำบลเวียงฝาง และเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบโดยตรง จึงมีความสนใจที่ศึกษาเข้า มีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลต่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขต เทศบาลตำบลเวียงฝางอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องที่ เกิดขึ้นในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการพัฒนา พื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในเขต เทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณเก็บข้อมูลโดย ใช้แบบสอบถาม รวบรวมจากประชากรประชากรกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเวียง ฝางจำนวน ๓๖๔ ราย โดยมีขอบเขตดังนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ประกอบด้วยด้าน การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ด้านการเข้าร่วมในการดำเนินการ/การปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านงบประมาณ ด้านระยะเวลา และการติดตามและประเมินผล

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง ๓๗๔ คน

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้ศึกษาประสงค์จะทำการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตาม โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง จำนวน ๑๑ ชุมชน

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

๑.๕.๑ ทราบถึงสภาพปัญหา ข้อขัดข้อง และอุปสรรค ในการปฏิบัติงานตาม โครงการการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๕.๒ ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สีเขียว เพื่อการบริหารการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๕.๓ ทราบถึงประสิทธิผลของการดำเนินงานตาม โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๕ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และช่วยทำให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียว ซึ่งเป็นการกระทำตามหน้าที่และสภาพของสังคม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล การให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมเทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และ กำหนดแนวทางในการปฏิบัติต่อพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนของตนเอง อาจ โดยการให้ประชาชน ได้มี โอกาสเสนอความคิดเห็นหรือร่วมเป็นกรรมการบริหารที่เหมาะสมและกลมกลืน ซึ่งแนวคิดนี้สามารถนำมาใช้กับโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง เพื่อทำให้เกิดสุนทรียภาพด้านความงามของสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนา

การพัฒนาพื้นที่สีเขียว หมายถึง การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และการบำรุงรักษาพื้นที่สีเขียวที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อให้เกิดความประทับใจต่อประชาชนที่พักผ่อนและนักท่องเที่ยวที่มาเยือน การจัดและการพัฒนาพื้นที่สีเขียวจะทำให้ชุมชนดูสวยงาม

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด ระเบียบ กฎหมาย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารต่างๆเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการพัฒนาพื้นที่สีเขียวมาใช้เป็นกรอบการวิจัยตามประเด็นต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๒ แนวคิดการบริหารราชการ

๒.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สีเขียว

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

ในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความหรือความหมาย ความสำคัญ และ องค์ประกอบไว้ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง (Local Self Government) เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับแนวความคิดและทฤษฎีในการกระจายอำนาจ (Decentralization) ได้มีนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

วิญญู อังคนารักษ์ ได้ให้ความหมายว่า “การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองในรูปลักษณะการกระจาย อำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเองเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมี โอกาสปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้นให้งานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตรงกับ ความประสงค์ของประชาชน โดยเหตุที่ว่าประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมจะทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่น และ ย่อมมีความผูกพันต่อท้องถิ่นนั้น โดยมีงบประมาณของตนเอง และมีอิสระในการบริหารงานพอสมควร”^๑

^๑วิญญู อังคนารักษ์, “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการบริการประชาชน”, วารสาร เทศาภิบาล ฉบับที่ ๖๘ (๒๕๔๒) : ๔.

เดเนียด วิท (Daniel Wit) นิยามว่า “การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึงการปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงแต่บางส่วนในการบริหาร ท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลางโดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน”^๒

๒.๑.๒ องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ประธาน คณะนิติศาสตร์ ได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบที่สำคัญๆ ของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

๑. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นจะต้องไม่อยู่ในการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการเพราะจะต้องเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจปกครองตนเอง
๒. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ต้องมีองค์กรที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนในท้องถิ่นเพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน
๓. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้โดยการอนุญาตจากรัฐเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้นำมาทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า
๔. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ควรมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและมีการควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตน ตามครรลองของการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง
๕. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ควรมีอำนาจในการออกกฎข้อบังคับเพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติไปตามนโยบายหรือความต้องการแห่งท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้กฎข้อบังคับทั้งปวงย่อมไม่ขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดของรัฐ
๖. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้ว ยังคงอยู่ในความรับผิดชอบและอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงแห่งรัฐและประชาชน”

^๒เดเนียด วิท (Daniel Wit), “Introductory statistics with applications” อ้างใน เจตเชษฐ พสุธาตล, “การเมืองและนโยบายในการปกครองท้องถิ่น”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), ๒๕๔๘, หน้า ๓๕.

^๓ประธาน คณะนิติศาสตร์, การบริหารและการจัดระเบียบบริหารราชการไทย, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๕), หน้า ๘-๙.

๒.๑.๓ วัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดังนี้

๑. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่า ในการบริหารประเทศจะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลักหากเงินงบประมาณจำกัดภารกิจ ที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่างๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นหากจัดให้มืองค์กรปกครองท้องถิ่น หน่วยงานปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ก็สามารถมีรายได้มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบานี้เป็น การแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ด้วบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

๒. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการ ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับ การบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวย่อมไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครอง ท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

๓. เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงจำเป็น โดยให้อำนาจหน่วย การปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้การบริหาร กิจการของท้องถิ่น ให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศ เป็นอันมากและแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปบ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่าง รอบคอบ

๔. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบัน ที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการศึกษาการปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่าย บริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วน ในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึง ระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี^๔

จึงสรุปได้ว่า หน่วยการปกครองท้องถิ่นช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลทั้งในด้านการเงิน ด้วบุคคลตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

^๔ชูวงศ์ ฉายะบุตร, การปกครองส่วนท้องถิ่น อ่างใน ประชา แสนกลาง, “การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลนาดิน อำเภอเมือง จังหวัดเลย”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๔๕, หน้า ๑๐.

ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่น และเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

๒.๑.๔ หน้าที่รับผิดชอบของการปกครองท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต กล่าวถึงหน้าที่รับผิดชอบของการปกครองท้องถิ่นว่า “เมื่อรัฐบาลได้กระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้วองค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นก็จะมีหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการแก่ประชาชนและท้องถิ่น ทั้งนี้ หลักการที่จะกำหนดว่า หน้าที่ใดควรให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการ โดยให้ข้อพิจารณา” ดังต่อไปนี้

๑. การพิจารณาถึงกำลังเงิน กำลังงบประมาณ เพราะในท้องถิ่นหลายแห่งยังประสบกับปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ไม่สามารถดำเนินงานตามหน้าที่รับผิดชอบที่กว้างขวางเกินกำลังของตนเองได้

๒. การพิจารณาถึงกำลังคน กำลังกับความสามารถของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพราะกำลังคนและเครื่องมือใช้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินการบริหารท้องถิ่นให้ได้ทั่วถึง

๓. หน้าที่รับผิดชอบของท้องถิ่น ควรเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากกิจกรรมนั้นเกินกว่าภาระที่เป็นนโยบายซึ่งรัฐบาลต้องการความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งประเทศ ก็ไม่ควรมอบให้ท้องถิ่นดำเนินการ เช่น การศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรืองานทะเบียนที่ดินที่สาธารณะ เป็นต้น^๕

๒.๑.๕ การปกครองท้องถิ่นกับการพัฒนาท้องถิ่น

การพัฒนา (Development) ตามแนวความคิดของเอ็ดเวิร์ด ดับบลิว วาเนอร์ (Edward W. Weidner) เป็นการพัฒนามาตามแนวอุดมคติย่อหมายถึง “การเปลี่ยนแปลงใน ๓ ลักษณะด้วยกันคือ มีความเจริญเติบโต (growth) มีการเปลี่ยนแปลงระบบ (system change) และมีการวางแผน (planned change)” ตามแนวความคิดนี้ การพัฒนาเกิดขึ้นจากกระบวนการของการวางแผนเพื่อให้มีความเจริญเติบโตในทิศทางของการสร้างสภาวะทันสมัย (Modernization) การสร้างชาติ (Nation-building) และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม (Social economic progress) ในขณะเดียวกันจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงระบบไปพร้อม ๆ กันกับความเจริญเติบโตด้วย

^๕อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น อ้างใน พ.ต.ท.บุญมา แสงหล้า, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๔๕, หน้า ๒๕.

สำหรับการเปลี่ยนแปลงระบบนี้จะต้องกระทำไปตามแนวความคิดของ เฟรด ดับบลิวริกส์ (fred W.Figgs) คือ ทำให้มีความแตกต่าง (Differentiation) เพิ่มขึ้น คือ มีการแบ่งงานกันทำตามความรู้เฉพาะด้าน (Specialization) และมีการประสานงาน (Coordination) ระหว่างงานที่แบ่งนั้นอย่างใกล้ชิด

ในส่วนของเกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาการนั้น การเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาจะเกิดขึ้นได้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากคน ๓ ฝ่าย ด้วยกัน คือ ราษฎร ราชการ และรัฐบาล กล่าวคือในระดับท้องถิ่นนั้น รัฐบาลก็ได้แก่ เทศบาล สุขาภิบาล ราชการ ก็คือเจ้าพนักงานหรือข้าราชการประจำส่วนราษฎรจะได้แก่ประชาชนในเขตนั้น ๆ ทั้งสามฝ่ายจะต้องร่วมมือร่วมใจกัน ทำให้เกิดการพัฒนา ทั้งนี้และทั้งนั้นคงจะต้องพิจารณาหรือคำนึงถึง “หลักการที่สำคัญ” ดังต่อไปนี้

ความต้องการ (Needs) เพื่อที่จะให้เกิดการกระทำคือ

๑. การมีส่วนร่วม (Participation) ของคนที่เกี่ยวข้อง
๒. การแจกจ่าย (Distribution) ผลการกระทำให้เท่าเทียมกัน
๓. ความร่วมมือ (Integration) มีความสามัคคีช่วยกันทำงาน
๔. การกระทำให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ (Penetration) ของเขตการบริหารการปกครอง
๕. ความถูกต้องตามกฎหมาย (Legitimacy) การทำให้เป็นไปตามกฎหมายหรือการยอมรับว่าถูกต้อง

๖. เอกลักษณะ (Identity) หรือความเหมือนกันบางประการ

อุปสรรค (Obstacles) หรือปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการวางแผนและการดำเนินตามแผนพัฒนาควรจะมีการศึกษาวิเคราะห์วิจัยให้เป็นที่เข้าใจอย่างแน่ชัดถูกต้องและครบถ้วน

ทรัพยากร (Resources) หมายถึงสิ่งที่จะต้องใช้ในการทำงานเพื่อการพัฒนา เริ่มตั้งแต่คนคุณภาพของคนความรู้ความสามารถและทักษะของคน รวมทั้งทรัพยากรด้านอื่นๆ เช่น เงินงบประมาณ ทุน วัสดุ เครื่องใช้ เครื่องยนต์กลไกต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อนำมาเปลี่ยนแปลงเพื่อประโยชน์ต่อท้องถิ่นด้วย เป็นต้น

ศักยภาพ (Potentialities) หมายถึงความสามารถหรือพลังงานขององค์การส่วนท้องถิ่นที่จะกระทำการต่างๆ ให้บรรลุในอนาคต นอกจากนี้ยังจำต้องคำนึงถึงแนวความคิดในเรื่องนี้ด้วย กล่าวคือ องค์การที่จะสามารถทำการวางแผนและดำเนินการตามแผนพัฒนาได้ค่านั้นจะต้องมีปัจจัยเหล่านี้คือ

๑. ความต่อเนื่องและความมั่นคงทางนโยบายของฝ่ายการเมือง
๒. ทรัพยากร
๓. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ๆ หรือ นวัตกรรม
๔. ทักษะ
๕. ทุน
๖. ความช่วยเหลือทางด้านเทคนิค

จากเนื้อความดังกล่าวพอสรุปได้ความว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารพัฒนา และให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การปกครองท้องถิ่นดังกล่าวนี้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายตัดสินใจ และดำเนิน กิจการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดภายใต้ท้องถิ่นของตนเท่านั้น หน่วยงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ต้องอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

๒.๒ แนวคิดการบริหารราชการ

๒.๒.๑ ความหมายของการบริหารราชการ

คำว่า “การบริหารราชการ” “การบริหารรัฐกิจ” หรือ “รัฐประศาสนศาสตร์” ในภาษาไทย นั้นตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Public Administration” ซึ่งอาจแยกพิจารณาได้ดังนี้ คือ

การบริหาร (Administration) หมายถึง ความพยายามในการที่จะร่วมมือกันดำเนินงานของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ราชการ (Public) หมายถึงข้าราชการหรือกิจการต่าง ๆ ที่รัฐพึงปฏิบัติทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับราชการพลเรือน และราชการทหารของฝ่ายบริหาร รวมทั้งกิจการต่างๆ ของฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายตุลาการด้วย

กล่าวโดยสรุปแล้ว การบริหารราชการก็คือ การนำนโยบาย (Policy) มาปฏิบัติ (Implement) โดยบรรดาข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั่นเอง^๖

การบริหารราชการและการเมือง ในการบริหารประเทศนั้น อาจแยกออกเป็นขั้นตอนสำคัญ ๒ ขั้นตอน คือ การกำหนดนโยบาย (Policy Determination) ซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายการเมืองหรือข้าราชการการเมือง และการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation) ซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายการเมืองหรือข้าราชการการเมือง และการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Implementation) ซึ่งเป็นหน้าที่ของ ฝ่ายบริหารราชการประจำหรือข้าราชการประจำ

การบริหารราชการประจำเป็นงานที่จำเป็น จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถในสาขาวิชาการต่างๆ เป็นผู้ปฏิบัติและจะต้องปฏิบัติต่อเนื่องกันไป จึงไม่สมควรที่จะให้ฝ่ายการเมืองเข้าไปก้าวก่ายกับการบริหารราชการประจำ เพราะหากฝ่ายการเมืองเข้าไปยุ่งย่ามก้าวก่ายกับการบริหารราชการประจำแล้ว ก็เกรงว่า จะมีการเล่นพรรคเล่นพวก หรือนำระบบอุปถัมภ์ มาใช้ในการบรรจุและแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น อันเป็นการทำลายขวัญและกำลังใจในการ

^๖ศุภกฤษ เมธิ โภคพงษ์, “เอกสารประกอบการสอนวิชา ความรู้เบื้องต้นทางการบริหารรัฐกิจ”, สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, (๒๕๔๘), : ๑.

ปฏิบัติงาน ของข้าราชการประจำหรืออาจมีการแต่งตั้งผู้ที่ไม่มีความรู้ความสามารถเข้าปฏิบัติงาน อันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานของข้าราชการประจำ โดยส่วนรวมขาดประสิทธิภาพไป

๒.๒.๒ คุณลักษณะของการบริหารราชการที่ดี

คุณลักษณะของการบริหารราชการที่ดี (Good Governance) หรือ “ธรรมรัฐ” ที่เป็นสากล นั้นมีดังต่อไปนี้

๑. การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) คือ เป็นการบริหารราชการที่ประชาชนมีโอกาสและมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกัน (Equity) ไม่ว่าจะเปิดโอกาสในการเข้าร่วมในทางตรงหรือทางอ้อม โดยผ่านกลุ่มผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนโดยชอบธรรม การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเสรีนี้ รวมถึงการให้เสรีภาพแก่สื่อมวลชนและประชาชนในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ คุณลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่ประชาชนจะมีส่วนร่วม ก็คือ การมีรูปแบบการปกครองและการบริหารงานที่กระจายอำนาจ

๒. การมีความสุจริตและโปร่งใส (Honesty and Transparency) คือ เป็นการบริหารราชการที่มีความสุจริตและโปร่งใส ซึ่งรวมถึงการมีระเบียบและการดำเนินงานที่เปิดเผยมุ่งตรงไปตรงมาประชาชนสามารถเข้าถึงและได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างเสรี เป็นธรรมถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

๓. การมีพันธะความรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability) คือ การบริหารราชการที่มีความรับผิดชอบในภาระหน้าที่และบทบาทที่มีต่อสาธารณชน โดยมีการจัดองค์การหรือกำหนดกฎเกณฑ์ที่เน้นการดำเนินงานเพื่อสนองตอบความต้องการของกลุ่มต่างๆ ในสังคมอย่างเป็นธรรมตามปกติ การที่จะมีพันธะความรับผิดชอบต่อสังคมเช่นนี้ องค์กร หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องพร้อมและสามารถที่จะถูกตรวจสอบและวัดผลการดำเนินงานทั้งในเชิงปริมาณคุณภาพ ประสิทธิภาพ และการใช้ทรัพยากรสาธารณะ

๔. การมีกลไกการเมืองที่ชอบธรรม (Political Legitimacy) คือ เป็นการบริหารราชการที่มีองค์ประกอบของผู้ที่เป็นรัฐบาลหรือผู้ที่เข้าร่วมบริหารประเทศที่มีความชอบธรรม เป็นที่ยอมรับของคนในสังคมโดยรวมไม่ว่าจะโดยการแต่งตั้ง หรือเลือกตั้งแต่จะต้องเป็นรัฐบาลที่ได้รับการยอมรับจากประชาชนว่า มีความสุจริต มีความเที่ยงธรรม และมีความสามารถที่จะบริหารประเทศ

๕. การมีกฎเกณฑ์ที่ยุติธรรมและชัดเจน (Fair Legal Framework and Predictability) คือ เป็นการบริหารราชการที่มีกรอบของกฎหมายที่ยุติธรรมและเป็นธรรมสำหรับกลุ่มคนในสังคมซึ่งกฎเกณฑ์ที่มีการบังคับใช้ และสามารถใช้นบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนซึ่งคนในสังคมทุกส่วนเข้าใจสามารถที่จะคาดหมายและรู้ว่า จะเกิดผลอย่างไรหรือไม่เมื่อดำเนินการตามกฎเกณฑ์ของสังคม สิ่งเหล่านี้เป็นการประกันความมั่นคงศรัทธาและความเชื่อมั่นของประชาชน

๖. การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) คือ เป็นการบริหารที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดกระบวนการทำงาน การจัดองค์การ การจัดสรรบุคคล และมีการใช้ทรัพยากรสาธารณะอย่างคุ้มค่าและเหมาะสม มีการดำเนินการและการให้บริการประชาชนที่ให้ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจและกระตุ้นการพัฒนาของสังคมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ^๑

๒.๒.๓ ปรัชญาของการบริหารภาครัฐจากองค์ความรู้ทางทฤษฎีองค์การและการบริหาร

แมกซ์ เวเบอร์ (MAX WEBER) นักสังคมวิทยาชาวเยอรมันในทศวรรษที่ ๑๙ ได้เสนอหลักการพื้นฐานกับองค์การขนาดใหญ่ที่มีแบบแผน (Bureaucracy) ขึ้นซึ่งมีผลทำให้องค์การโดยทั่วไปมีลักษณะที่ถูกจัดอย่างไม่เป็นระบบ (Unorganized organization) เปลี่ยนมาเป็นองค์การที่ถูกจัดให้มีการบริหารอย่างเป็นระบบ (Systematic organized organization) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้องค์การมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะที่สำคัญของระบบที่แมกซ์ เวเบอร์เสนอในองค์การขนาดใหญ่มีแบบแผนได้แก่

๑. การแบ่งงานกันทำตามแนวราบ (Horizontal delegation) เพื่อให้กระบวนการของงานในองค์การทั้งระบบมีคณาธิปไตยแบ่งงานกันทำเพื่อให้เกิดความชำนาญงานเฉพาะอย่าง (Specialization) เกิดการเพิ่มผลผลิตและเกิดความถูกต้อง เนื่องจากมีความชำนาญงานมากขึ้น

๒. การแบ่งงานกันทำตามแนวตั้งหรือมีการใช้สายการบังคับบัญชา (Hierarchy) เพื่อควบคุมให้งานตามแนวราบได้รับการตรวจสอบให้เกิดความถูกต้อง (Accuracy) เพื่อให้สายการบังคับบัญชาแต่ละระดับตัดสินใจเพื่อประสานภาพรวมขององค์การ และมีผู้บังคับบัญชาสูงสุดเพื่อควบคุมให้การทำงานขององค์การเป็นไปเพื่อประโยชน์ขององค์การ (Organization goal) ไม่ใช่ผลประโยชน์เฉพาะส่วนของแต่ละแผนกย่อยในองค์การ (Subdivision goal)

๓. การยึดหลักกฎหมายและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้การทำงานมีความแน่นอนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวคน เพื่อให้การทำงานขององค์การมีลักษณะที่เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ (Evidence and reference) และเพื่อเป็นหลักในการทำงานระหว่างองค์การหนึ่งกับอีกองค์การหนึ่ง โดยนัยนี้ระบบงานขององค์การก็จะสามารถเป็นระบบที่มีความต่อเนื่องไม่ขึ้นอยู่กับตัวคน

๔. กฎระเบียบ (Rule and regulation) เพื่อทำให้เกิดความแน่นอนในการทำงาน เพื่อให้การทำงานมีความรวดเร็วขึ้น เพื่อลดการสื่อสารที่ไม่จำเป็น ระหว่างผู้ปฏิบัติในหน่วยงาน และเพื่อเป็นการสร้างกรอบพฤติกรรมพื้นฐานให้สมาชิกในหน่วยงานทั้งหมดมีแบบแผนเดียวกัน

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕-๖.

๕. การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งตามหลักอาวุโสและความสามารถ ทั้งนี้เพื่อรองรับกับความเปลี่ยนแปลงขององค์กรให้สอดคล้องกับวงจรชีวิตของสมาชิก ที่ต้องหมุนเวียนเข้าและออกจากหน่วยงานไปตามอายุ เพื่อให้องค์กรมีพลวัต และเป็นหลักพื้นฐานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ และเป้าหมายในความก้าวหน้าตามอาชีพงาน ให้กับสมาชิกอย่างมีระบบโดยยึดถือหลักอาวุโสมาก่อน ถ้าอาวุโสเท่าเทียมกันก็ให้ความสำคัญกับความสามารถเป็นลำดับถัดไป

๖. การแยกผลประโยชน์ส่วนตัวจากผลประโยชน์องค์กร ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรทำงานให้องค์กรเพื่อผลประโยชน์รวมขององค์กร โดยใช้หลักความเป็นระเบียบแบบแผนและการแยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงาน^๔

ผลงานของแมกซ์ เวเบอร์ (MAX WEBER) จัดได้ว่าเป็นผลงานที่ยิ่งใหญ่ที่เป็นจุดบุกเบิกของการสร้างหลักฐานใหม่ให้กับปรัชญาของการบริหารภาครัฐเพื่อให้การทำงานขององค์กรขนาดใหญ่มีระบบที่มีประสิทธิภาพ มีเหตุมีผลและมีรากฐานของกฎหมายเป็นหลักในการทำงานรูปแบบองค์กรขนาดใหญ่ของเวเบอร์จึงได้มีการนำไปใช้ในยุโรปและขยายตัวไปทั่วโลกในปัจจุบันปรัชญาของแมกซ์ เวเบอร์ มีหลักการพื้นฐานในการบริหารภาครัฐ ดังนี้

๑. การแบ่งงานกันทำตามแนวราบ
๒. การแบ่งงานกันทำตามแนวตั้ง
๓. การทำงานเป็นลายลักษณ์อักษร
๔. กฎระเบียบ
๕. การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งตามหลักอาวุโสความสามารถ
๖. การแยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงานจากหลักการพื้นฐานในการบริหารภาครัฐดังกล่าว ส่งผลลัพธ์ในการบริหารดังนี้
 - ๑) การเพิ่มผลผลิตการเพิ่มความชำนาญงาน
 - ๒) ความถูกต้องในการทำงานเกิดการตัดสินใจที่สนองผลประโยชน์รวมขององค์กร
 - ๓) การทำงานขององค์กรมีความต่อเนื่องอ้างอิงได้ไม่ขึ้นกับตัวคน
 - ๔) บรรลุการประสานงานระหว่างองค์กร
 - ๕) เกิดความแน่นอนในการทำงาน
 - ๖) ลดการสื่อสารที่ไม่จำเป็น
 - ๗) สร้างกรอบพฤติกรรมพื้นฐานของสมาชิกให้เป็นแบบแผนเดียวกันองค์กรมีพลวัต

^๔เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๗-๑๘.

๘) สร้างขวัญกำลังใจให้สมาชิกทำให้สมาชิกมีความผูกพันกับองค์การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ^๕

การบริหารเปรียบเทียบและการบริหารการพัฒนา เป็นพัฒนาการที่มาจากผลงานข้อเรียกร้องของวิไลสัน ซึ่งปัจจุบันการศึกษาการบริหารเปรียบเทียบได้มีการศึกษารวม ๓ แนวทางด้วยกันคือ การศึกษาระบบราชการ การศึกษาแบบระบบทั่วไป และการบริหารการพัฒนา และในระยะหลังพัฒนาการของวิชาการบริหารเปรียบเทียบได้ให้ความสำคัญที่การบริหารการพัฒนา ซึ่งเป็นเรื่องของการหาทางทำให้การบริหารนโยบาย แผนงาน และโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่เน้นการเปลี่ยนแปลง (Change) ผลลัพธ์ (Result) ความสามารถในการวัด (Measurability) การมีส่วนร่วม (Participation) และความผูกพัน (Commitment) เป็นหลักผลการศึกษาเรื่องการบริหารพัฒนาได้ให้ความสำคัญกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ และได้สร้างปรัชญาใหม่ของการบริหารภาครัฐในแง่ที่ว่าตัวบุคคล หรือกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาไม่ว่าจะเป็น ข้าราชการหรือชาวนา เกษตรกรที่ดี ต่างก็มีความรู้ความสามารถความเข้าใจในวิธีการครองชีพ และการดำเนินชีวิตของตนเป็นอย่างดี การมุ่งพัฒนาโดยใช้วิธีการยึดเยียดจึงยากที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จของการบริหารภาครัฐได้หลักการพื้นฐานของการบริหารภาครัฐจึงต้องมุ่งส่งเสริมการสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นกับทุกฝ่ายทั้งในขั้นตอนการออกแบบและการปฏิบัติโครงการการมีส่วนร่วมดังกล่าวยังจำเป็นต้องอาศัยสิ่งจูงใจ (Incentive) และจะต้องมุ่งจัดสรรผลประโยชน์ของการพัฒนาด้วยความเป็นธรรมอีกด้วย

จากเนื้อความดังกล่าวพอสรุปได้ความว่า การบริหารราชการที่ดี คือ ประชาชนมีโอกาสและมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นโอกาสในการเข้าร่วมในทางตรงหรือทางอ้อม ที่มีความสุจริตและโปร่งใส ซึ่งรวมถึงการมีระเบียบและการดำเนินงานที่เปิดเผยมตรงไปตรงมา ความรับผิดชอบต่อสังคม มีกลไกการเมืองที่ชอบธรรม มีความสุจริต มีความเที่ยงธรรม และมีความสามารถที่จะบริหารประเทศ มีกฎเกณฑ์ที่ยุติธรรมและชัดเจน เป็นการประกันความมั่นคง ศรัทธาและความเชื่อมั่นของประชาชน การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การดำเนินการและการให้บริการประชาชนที่ให้ผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจและกระตุ้นการพัฒนาของสังคม ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

๒.๓ ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๓.๑ ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมได้มีนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความ หรือความหมายไว้ ดังนี้

^๕เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐.

สุภางค์ จันทวานิช ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วม หมายถึง “การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับของทุกฝ่ายที่ร่วมกิจกรรมวิจัย ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาหรือสถานการณ์อันใดอันหนึ่งแล้วร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินการจนสิ้นสุดการวิจัย”^{๑๑}

ประเวศ วะสี กล่าวว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชน ควรมีลักษณะเป็นการส่งข่าวสารให้แก่สังคม โดยวิธีต่างๆ เช่น ผ่านทางสื่อมวลชนหรือการเดินทางเพื่อให้ทราบปัญหาความเดือดร้อนประชาชนควรมีส่วนร่วมในการเจรจาความขัดแย้งในเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยความเสมอภาคและเคารพในความเป็นมนุษย์”^{๑๒}

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ ได้เสนอความหมายและหลักการสำคัญเรื่องนโยบายการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา หมายถึง “กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำสนับสนุนและสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคนชมรมสมาคม มูลนิธิ และองค์กรอาสาสมัครในรูปแบบต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกัน”^{๑๓}

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมว่า “ในกิจกรรมทุกอย่างควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้เพื่อให้เขาได้เป็นผู้ตัดสินใจทำงานได้ตามที่เขาได้ตัดสินใจไปแล้วด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เขาได้ปฏิบัติตามความสนใจและความต้องการของเขา ซึ่งจะทำให้เขาได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเอง”^{๑๔}

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ ได้แสดงทรรศนะว่า “การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องมีเงื่อนไขที่สำคัญอย่างน้อย ๓ ประการ คือ

๑. ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม
๒. ประชาชนมีความสามารถที่จะมีส่วนร่วม
๓. ประชาชนต้องเต็มใจต่อการมีส่วนร่วม”^{๑๕}

^{๑๑}สุภางค์ จันทวานิช, วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ, (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๘.

^{๑๒}ประเวศ วะสี, บันทึกการสัมมนาเรื่องการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชาชนในท้องถิ่น, (ภาควิชารัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๗), หน้า ๓.

^{๑๓}ไพรัตน์ เตชะรินทร์, นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ดี แอนด์ เอส, ๒๕๒๗), หน้า ๖.

^{๑๔}สัญญา สัญญาวิวัฒน์, การพัฒนาชุมชน อ่างใน พัทรี พงษ์ศิริ, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), ๒๕๕๑, หน้า ๒๑.

^{๑๕}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕.

สายหยุด คำปาทอง ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมว่า “เป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบบริหารที่ใช้อำนาจมาเป็นการบริหารแบบประชาธิปไตยด้วยวิธีการตัดสินใจร่วมกัน โดยการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจมากที่สุด ด้วยความรับผิดชอบอันสูงสุดนั้นไม่ควรเล็งผลเพื่อส่วนร่วมเพียงอย่างเดียว แต่ควรมุ่งถึงความสุขทางกายและใจในส่วนบุคคลด้วย”^{๑๔}

โคเฮน แอนด์ อีพซอฟฟ์ ได้สร้างกรอบพื้นฐานไว้ว่า “การมีส่วนร่วมซึ่งประกอบด้วยประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) ซึ่งเป็นการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น

๒. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (Implementation) เป็นการเข้าร่วมโดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการเข้าร่วมในการร่วมแรงร่วมใจ

๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) โดยอาจจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุ ทางสังคมหรือโดยส่วนตัว

๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งเป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป”^{๑๕}

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลเข้าร่วมในกระบวนการร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมกันในการออกความคิดสร้างสรรค์ ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ร่วมพัฒนาร่วมรับผิดชอบการดำเนินการต่างและทำกิจกรรมพัฒนาร่วมกัน โดยการนำความสามารถที่บุคคลมีอยู่มาใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มและนำไปสู่ความสำเร็จ

๒.๓.๒ ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

ปรัชญา เวสารัชช ได้อธิบายถึง “การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญครอบคลุมประเด็นต่างๆ ที่สำคัญ” ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมของประชาชนครอบคลุมการสร้าง โอกาส ที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและของสังคมได้ร่วมกิจกรรมซึ่งนำไปสู่ และมีอิทธิพลต่อการบวนการพัฒนา และเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

๒. การมีส่วนร่วมสะท้อนการเข้าเกี่ยวข้องโดยสมัครใจ เป็นประชาธิปไตยในกรณีต่อไปนี้

- การแบ่งสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

^{๑๔} เรื่องเดียวกัน.

^{๑๕} เรื่องเดียวกัน.

- การตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย การกำหนดนโยบาย การวางแผนและดำเนินการ
โครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

- การสร้างโอกาส การเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเท่าเทียมกัน

๓. เมื่อพิจารณาในแง่นี้ การมีส่วนร่วมเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างส่วนที่ประชาชนลงแรง
และทรัพยากรเพื่อพัฒนากับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนลงแรงระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และ
ระดับชาติจะช่วยก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ประชาชนลงทุนลงแรงกับผลประโยชน์ที่ได้

๔. ลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจผิดแผกแตกต่างกันตามสภาพเศรษฐกิจ
ของประเทศ นโยบายและ โครงสร้างการบริหารรวมทั้ง ลักษณะเศรษฐกิจสังคมของประชาชนการมี
ส่วนร่วมของประชาชนมิได้เป็นเพียงเทคนิควิธีการ แต่เป็นปัจจัยที่สำคัญในการประกันให้เกิด
กระบวนการพัฒนาที่มุ่งเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน^{๑๑}

๒.๓.๗ ลักษณะของการมีส่วนร่วม

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ กล่าวถึง “การมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นกระบวนการที่รัฐบาลทำการ
ส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนและเสริมสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน
ชมรม สมาคม มูลนิธิ และ องค์การอาสาสมัครรูปแบบต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่อง
ใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้
โดยทั่วไปมีลักษณะต่อไปนี้

๑. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนรวม
ตลอดจนความต้องการของชุมชน
๒. ร่วมคิดสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขลดปัญหาของชุมชนหรือสร้างสรรค์
สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน
๓. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน หรือ โครงการ หรือ กิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไข
ปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน
๔. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
๕. ร่วมปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประเมิณผล
๖. ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามความสามารถตนเอง หน่วยงาน

^{๑๑} ปรัชญา เวสารัชช์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อการพัฒนาชนบท : รายงาน
การวิจัย อ่างใน ประชา แส่นกลาง, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลนาคินคำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
(บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), ๒๕๔๕, หน้า ๑๕.

๑. ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน โครงการ กิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

๒. ร่วมควบคุมติดตามประเมินผล บำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป^{๑๔}

๒.๓.๔ รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน

Uphoff (อัฟฮอฟฟ์) ได้สร้างกรอบพื้นฐานเพื่ออธิบายและวิเคราะห์ “การมีส่วนร่วมในแง่ขั้นตอนหรือประเภทของการมีส่วนร่วมได้ ๔ แบบ”^{๑๕} คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) โดยอาจเป็นการตัดสินใจตั้งแต่ระยะเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงของกิจกรรมและการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม

๒. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (Implementation) ที่เป็นไปทั้งในรูปของการเข้าร่วมโดยมีการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร หรือการเข้าร่วมในการบริหารและการร่วมมือ ร่วมถึงการเข้าร่วมในการลงแรงและร่วมใจ

๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ซึ่งอาจเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุทางสังคม หรือ โดยส่วนตัวอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ หลายอย่างควบคู่กันไป

๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ในรูปแบบนี้นับเป็นการควบคุมตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และ เป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

J.H.J. Macda ได้สรุป “รูปแบบของการมีส่วนร่วมได้ ๓ รูปแบบ คือ

๑. การมีส่วนร่วมแบบแข็งขัน (Active) หมายถึง การเข้าร่วมตั้งแต่การริเริ่มและติดตามในกระบวนการกำหนดความต้องการ แผนงานตลอดจนเข้าร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานและสนใจในผลของการพัฒนา

๒. การมีส่วนร่วมแบบไม่แข็งขัน (Passive) หมายถึง การเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนโดยไม่คำนึงถึงความสำคัญของการกำหนดแผนและนโยบายตลอดจนไม่สนใจผลของการกระทำในกิจกรรม

^{๑๔}ไพรัตน์ เตชะรินทร์, นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ดี แอนด์เอส, ๒๕๒๗), หน้า ๒๘.

^{๑๕}Uphoff, Agroecological innovation : increasing production with participatory development อ้างใน ประชา แสนกลาง, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลนาดินคำ อำเภอเมือง จังหวัดเลย”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า ๓๒.

๓. การมีส่วนร่วมแบบเฉื่อยชา (Inert) หมายถึง การเข้าร่วมโดยการถูกชักจูงจํายอม หรือ ถูกบังคับโดยสภาพแวดล้อมบุคคลหรืออื่นๆ ซึ่งการมีส่วนร่วมแบบนี้จะแปรเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยเสมอ^{๒๐}

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization) ได้กำหนดว่า “กระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การวางแผน (Planning) ในส่วนนี้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาจัดลำดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตามประเมินผลและประการสำคัญ คือ การตัดสินใจ

๒. การดำเนินกิจกรรม (Implementation) ในส่วนนี้ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดกาและบริหารการใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรรควบคุมการเงินและกาบริหาร

๓. การใช้ประโยชน์ (Utilization) เป็นส่วนที่ประชาชนจะต้องมีความสามารถในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับการพึ่งพาตนเอง และการควบคุมทางสังคม

๔. การได้รับผลประโยชน์ (Obtaining Benefits) ในส่วนนี้ประชาชนต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนในพื้นที่เท่ากัน จะเป็นผลประโยชน์ส่วนตัวสังคมหรือวัตถุก็ได้^{๒๑}

จากรูปแบบที่นำเสนอข้างต้น สามารถที่จะจำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมออกได้เป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. รูปแบบที่ให้ความสำคัญเชิงเนื้อหา กล่าวคือ ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ในการตัดสินใจ กำหนดแผนเข้าร่วมในการกระทำและรับผลประโยชน์รวมถึงกระบวนการประเมินผลการกระทำนั้นด้วย

๒. รูปแบบที่ให้ความสำคัญกับการจัดรูปความสัมพันธ์ หรือ องค์กร ซึ่งการมีส่วนร่วมจะเป็นลักษณะของการสมัครใจ จากการชักชวน หรืออาจถูกบังคับ ซึ่งความสัมพันธ์นี้อาจจะเป็นลักษณะรูปแบบที่มีตัวแทนหรือ ไม่มีตัวแทน

๓. รูปแบบที่ให้ความสำคัญกับกิจกรรม ในรูปแบบนี้จะเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมในลักษณะแบบแข็งขัน แบบไม่แข็งขัน หรือแบบเฉื่อยชาก็ได้

จากเนื้อความดังกล่าวพอสรุปได้ความว่า การมีส่วนร่วม คือ การตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเองของประชาชน ในการดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ระยะเริ่มต้น มีส่วนร่วมในการบริหาร และร่วมแรงร่วมใจร่วมในการรับผลประโยชน์ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ในการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้เพื่อให้ประชาชนได้เป็น

^{๒๐} เรื่องเดียวกัน.

^{๒๑} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓.

ผู้ตัดสินใจทำงานด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้ปฏิบัติตามความสนใจและความต้องการของเขา ซึ่งจะทำให้ได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองและสังคมให้ยั่งยืนต่อไป

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สีเขียว

๒.๔.๑ ความหมายของพื้นที่สีเขียว

พื้นที่สีเขียว โดยทั่วไปหมายถึง พื้นที่ที่มีพืชพรรณเป็นองค์ประกอบหลัก พื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง หมายถึงพื้นที่ในเขตเทศบาล ซึ่งมีพืชพรรณเป็นองค์ประกอบหลักโดยพื้นที่เหล่านั้นต้องได้รับการจัดการตามหลักวิชาการวนวัฒนวิทยาและ ภูมิสถาปัตย์ ให้เกิดความร่มรื่น สวยงามเพื่อประชาชนจะได้รับประโยชน์ ทั้งทางตรง เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ และ/หรือ โดยทางอ้อมเพื่อรักษา สภาพแวดล้อม พื้นที่สีเขียวที่ยั่งยืนควรมีต้นไม้ยืนต้นเป็นองค์ประกอบหลัก^{๒๒}

๒.๔.๒ ทำไมต้องมีพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง

ในอดีตเมืองส่วนใหญ่เป็นเพียงชุมชนเล็กๆวิถีชีวิตของชุมชนมีความใกล้ชิดกับธรรมชาติ แต่ต่อมาเมืองได้มีการพัฒนาและขยายตัวมากขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากร และการเติบโตทางเศรษฐกิจ ความต้องการที่ดินเพื่อการก่อสร้างมีมากขึ้นที่ว่างในเมืองลดลง ทำให้สมดุลด้านสิ่งแวดล้อมในเมืองสูญเสียไปเกิดปัญหาค้นสิ่งแวดล้อมต่างๆตามมา เช่นปัญหามลภาวะทางอากาศ และการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิ ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตและสุขภาพของประชาชนในเขตชุมชนเมือง ปัญหาดังกล่าวปรากฏให้เห็นในเมืองขนาดใหญ่อย่างเช่นกรุงเทพมหานคร แนวโน้มการขยายตัวของเมืองยังคงมีเพิ่มมากขึ้น การหาแนวทางการป้องกันหรือบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กำลังจะเกิดขึ้นของเมืองมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง เป็นวิธีการปรับปรุงสมดุลของสภาพแวดล้อมในเขตเมือง เนื่องจากพื้นที่สีเขียวก่อให้เกิดสุนทรียภาพและความร่มรื่นแก่เมือง ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและนันทนาการ และพื้นที่สีเขียวที่มีต้นไม้ยังช่วยปรับปรุงระบบนิเวศ และบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตเมืองได้ เนื่องจากต้นไม้ทำหน้าที่เหมือนปอดของเมืองช่วยฟอกอากาศ^{๒๓}

^{๒๒} สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, คู่มือการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน, (กรุงเทพฯ : กลุ่มงานพื้นที่สีเขียวและนันทนาการ, ๒๕๔๗), หน้า ๑.

^{๒๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

๒.๔.๓ ประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง

สีเขียวของต้นไม้เป็นสิ่งที่ให้ความรู้สึกที่สบายตา ไม่ดูร้อนแรงหรือเศร้าซึม การมีพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง จึงทำให้บรรยากาศโดยทั่วไปดูร่มรื่น สวยงามลดความแข็งกระด้างของสิ่งก่อสร้าง ลดความตึงเครียดทางจิตใจ พื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมืองไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด ต่างอำนวยความสะดวก นานาประการ ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของเมือง ตลอดจนประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชน ซึ่งจำแนกประโยชน์ของพื้นที่สีเขียวได้ดังนี้

๑. ปรับปรุงคุณภาพอากาศ ต้นไม้ช่วยลดเอาทก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เข้าไปเพื่อใช้ในกระบวนการสังเคราะห์แสง ในขณะที่เดียวกันก็ปลดปล่อยก๊าซออกซิเจนออกมา ต้นไม้จึงทำหน้าที่เสมือนปอดที่ฟอกอากาศของชุมชนเมืองให้บริสุทธิ์ การสร้างเนื้อไม้ของต้นไม้ขึ้นมาหนึ่งต้น จะช่วยลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ถึง ๑.๕๔ ตัน นอกจากนี้ต้นไม้ยังช่วยลดสารมลพิษต่างๆและฝุ่นละอองอีกด้วย

๒. ลดอุณหภูมิของเมือง การคายน้ำของต้นไม้และร่มเงาที่ช่วยปกป้องรังสีจากดวงอาทิตย์ ทำให้อุณหภูมิต่ำลงในเขตเมืองลดลง

๓. ลดการพังทลายของดิน รากต้นไม้ช่วยลดปัญหาพังทลายของดินริมตลิ่งโดยการยึดเกาะกับดิน

๔. ลดความเร็วของลม การปลูกต้นไม้ในทิศทางที่เหมาะสม จะช่วยต้านกระแสความเร็วของลม หรือเปลี่ยนทิศทางลม

๕. ลดมลพิษทางเสียงเรือนพุ่มของต้นไม้จะช่วยดูดซับ และรองรับการสะท้อนของเสียง

๖. ส่งเสริมระบบนิเวศ การปลูกต้นไม้ที่หลากหลายชนิด ก่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์นานาชนิด

๗. คุณค่าทางวิศวกรรม การปลูกต้นไม้ตามแนวถนนในตำแหน่งที่เหมาะสม ช่วยสะท้อนของแสงไฟจากแนวรถยนต์ที่แล่นสวนทางมา

๘. เพิ่มมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างที่มีการจัดภูมิทัศน์ด้วยการปลูกต้นไม้ มักจะทำให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น

๙. คุณค่าทางด้านสุนทรียภาพ พื้นที่สีเขียวที่มีการจัดรูปแบบที่เหมาะสม สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมด้านนันทนาการ การออกกำลังกาย รวมทั้งการศึกษาทางพฤกษศาสตร์และธรรมชาติ^{๒๔}

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ได้แบ่งประเภทพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง จะต้องเป็นพื้นที่สีเขียวที่เอื้อประโยชน์

^{๒๔} เรื่องเดียวกัน.

ต่อการพักผ่อนหย่อนใจ และ/หรือปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนเมืองอย่างใดอย่างหนึ่ง พื้นที่สีเขียวที่ไม่ได้รับการจัดการให้เอื้อประโยชน์ต่อชุมชนในลักษณะดังกล่าว ไม่จัดว่าเป็นพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง ในที่นี้จำแนกประเภทของพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง ออกตามบทบาทหน้าที่ได้ ๕ ประเภท ดังนี้

๑. พื้นที่ธรรมชาติ หมายถึงพื้นที่ธรรมชาติที่มีอยู่เดิม ได้แก่ พื้นที่แหล่งน้ำ ลำธาร คูคลอง ทะเลสาบ พรุ บึง ชายหาด เนินเขา ภูเขา และป่าไม้ พื้นที่ธรรมชาติเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ที่อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐ หรือชุมชนเป็นพื้นที่ที่ต้องได้รับการดูแลรักษาเพื่อพิทักษ์ไว้ให้คงสภาพสมบูรณ์ ไม่นำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศสูงมาก

๒. พื้นที่สีเขียวเพื่อบริการ หมายถึงพื้นที่สีเขียวที่ประชาชนสามารถเข้าไปใช้บริการเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย ศึกษาทางธรรมชาติวิทยา และเสริมสร้างทัศนียภาพที่สวยงามให้กับเมือง ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ที่อยู่ภายใต้การดูแลของชุมชน ได้แก่ สวนสาธารณะ สนามกีฬา กลางแจ้ง สนามเด็ก ลานเมือง สวนสัตว์ สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกชาติ ซึ่งประชาชนสามารถเข้าไปใช้บริการได้

๓. พื้นที่สีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม หมายถึงพื้นที่สีเขียวที่ช่วยเสริมสร้างคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชนเช่นการเพิ่มก๊าซออกซิเจนหรือการลดก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์และอุณหภูมิความร้อนในเมืองส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ของเอกชนแม้ประชาชนจะไม่สามารถเข้าไปใช้บริการได้โดยตรงแต่คุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน โดยรวม ได้แก่พื้นที่สวนผลไม้สวนป่าสวนในบ้าน พื้นที่ สีเขียวของสถานประกอบการ และหน่วยราชการ

๔. พื้นที่สีเขียวริมเส้นทางสัญจร หมายถึงพื้นที่สีเขียวที่อยู่ตามเส้นทางสัญจรสาธารณะซึ่งมีบทบาท ทั้งการเสริมสร้างคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดสุนทรียภาพแก่เมือง รวมทั้งการให้บริการด้านกานพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ พื้นที่แนวถนนเกาะกลางถนน ทางเดิน แนวลอยร่น ริมแม่น้ำ

๕. พื้นที่สีเขียวเพื่อเศรษฐกิจชุมชน หมายถึง พื้นที่สีเขียวที่ว่างของเอกชนหรือส่วนราชการมีการใช้พื้นที่โดยการตกแต่งเสริมทัศนียภาพ เพื่อสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่ดีแก่ผู้เข้าไปใช้บริการ เป็นการเสริมสร้างคุณค่าด้านการใช้พื้นที่ เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ได้แก่ พื้นที่ว่าง ภายนอกอาคารพาณิชย์ ห้างสรรพสินค้า หมู่บ้านจัดสรร

๒.๔.๔ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง

เงื่อนไขอันดับแรกของการพัฒนาพื้นที่สีเขียว คือ จะต้องมียพื้นที่ว่างที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาซึ่งในเขตชุมชนเมืองยังคงมีพื้นที่ว่างและศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวได้มากพอสมควร ดังนั้น ชุมชนเมืองที่มีนโยบายที่จะเพิ่มพื้นที่สีเขียวสามารถดำเนินการได้มีพื้นที่ต่างๆ ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

๑. พื้นที่ว่างเว้นตามกฎหมาย พื้นที่เหล่านี้เป็นพื้นที่สาธารณะ ที่ถูกบังคับให้มีการว่างเว้นไว้ตามกฎหมาย เช่น กฎหมายผังเมือง และกฎหมายควบคุมอาคาร อันได้แก่พื้นที่ทางเท้า พื้นที่เขตลอยร่น พื้นที่ว่างที่กำหนดตามกฎหมายควบคุมอาคาร และพื้นที่ที่เป็นหนองน้ำของเมือง เป็นต้น พื้นที่เหล่านี้หากถูกทิ้งไว้ จะกลายเป็นที่รกร้างว่างเปล่า ที่ทิ้งขยะส่งกลิ่นเหม็น และเกิดทัศนยะไมตรีซึ่งจะทำลายความสวยงามของเมือง

๒. พื้นที่สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ได้แก่ พื้นที่เขตทางหลวง เขตทางรถไฟ เขตท่าเรือ เขตท่าอากาศยาน พื้นที่ได้สายไฟฟ้าแรงสูง

๓. พื้นที่ส่วนราชการ ได้แก่ พื้นที่ในเขตทหาร สถานที่ราชการ

๔. พื้นที่ในสถาบันการศึกษา ได้แก่ โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย

๕. พื้นที่ศาสนสถาน ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ พื้นที่ในเขตวัด โบสถ์ สุเหร่า กำแพงเมือง อุทยานประวัติศาสตร์ คูเมือง

๖. พื้นที่สาธารณของแผ่นดิน ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง บึง ชายหาด ภูเขา เนินเขาป่าไม้

๗. พื้นที่รกร้าง ได้แก่ พื้นที่ที่ถูกปล่อยทิ้งร้างไม่มีการใช้ประโยชน์^{๒๕}

๒.๔.๕ แนวคิดการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้กำหนดว่าการสร้างและบำรุงรักษาสวนสาธารณะ รวมทั้งการจัดให้มีพื้นที่สีเขียวอื่นๆ นั้น เป็นภาระหน้าที่โดยตรงของ เทศบาล แม้ว่าการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมืองจะเป็นหน้าที่ของเทศบาล แต่ก็จำเป็นอย่างยั้งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่ดูแลรับผิดชอบหรือเป็นเจ้าของที่ดิน อันได้แก่ กรมชลประทาน กรมขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมธนารักษ์ กรมโยธาธิการและผังเมือง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาส่วนภูมิภาค โรงเรียน สถาบันการศึกษา ศาสนสถาน สถานประกอบการ รวมทั้งเอกชนเจ้าของที่ดิน เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า เทศบาลควรเป็นผู้นำในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง โดยมีหน่วยงานต่างๆของรัฐ และประชาชนในชุมชนให้การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง

๒.๔.๖ แนวทางในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง เป็นหน้าที่หลักของเทศบาล

ในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่พื้นที่ในเขตชุมชนเมืองนั้น ก่อนอื่นเทศบาลจะต้องจัดหาให้ได้มาซึ่งที่ว่างในเขตชุมชนเมืองเสียก่อน ซึ่งพื้นที่ว่างหรือพื้นที่ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นพื้นที่ สีเขียวในเขตชุมชนเมือง ได้นั้น เทศบาลควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานราชการ และเอกชนที่มีพื้นที่ว่างขนาดใหญ่ เช่น หน่วยงานทหาร โรงเรียน โรงพยาบาล วัด โรงงานอุตสาหกรรม ห้างสรรพสินค้า

^{๒๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖.

และสถานประกอบการ ในการปลูกต้นไม้และพัฒนาพื้นที่สีเขียวในบริเวณพื้นที่ว่างรวมทั้งสนับสนุนให้เอกชนปลูกต้นไม้ในพื้นที่ว่าง โดยอาจจัดในรูปของโครงการประกวดต้นไม้ หรือพื้นที่สีเขียวแนวทางปฏิบัติในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมืองอย่างเป็นทางการสามารถลำดับขั้นตอนได้ดังต่อไปนี้

๑. การสำรวจการใช้ประโยชน์พื้นที่ในเขตชุมชนเมือง และการจัดทำแผนแม่บท การพัฒนาพื้นที่สีเขียวเทศบาลทุกแห่งจะต้องสำรวจการใช้ประโยชน์พื้นที่ในเขตเทศบาลของตนเองเพื่อจัดฐานข้อมูลโดยอาจจำแนกพื้นที่เป็นประเภทต่างๆ ได้แก่ พื้นที่สีเขียวบริการ (สวนสาธารณะ สนามกีฬาากลางแจ้ง สนามกอล์ฟ) แหล่งน้ำ ที่ลุ่ม ที่ว่าง พื้นที่เกษตรกรรม (สวนผัก ไร่นา เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ) พื้นที่ไม้ยืนต้น (สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ ต้นไม้ริมถนน สวนไม้ผลยืนต้น) และพื้นที่พัฒนาแล้ว สำหรับเทศบาลนครซึ่งเป็นชุมชนขนาดใหญ่และเทศบาลเมืองซึ่งเป็นชุมชนขนาดกลาง ควรขยายผลการจัดทำฐานข้อมูลดังกล่าว เป็นการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่สีเขียว เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานระยะยาว

๒. การจัดหาพื้นที่ว่างเพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียว จากฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่เทศบาลทำไว้ เทศบาลจะต้องจัดหาที่ว่างที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการกระจายของพื้นที่สีเขียวที่มีอยู่เดิม การกระจายของประชากรและความต้องการพื้นที่สีเขียวในชุมชน โดยในเบื้องต้น ควรมุ่งเน้นไปที่พื้นที่ว่าง พื้นที่สองข้างเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำ ทางเท้า ชายฝั่ง พื้นที่รองรับน้ำเพื่อการป้องกันน้ำท่วม

การให้ได้มาซึ่งที่ดินที่จะนำมาใช้ในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวนั้น มิได้หลายวิธีการทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะความเป็นเจ้าของพื้นที่ อันได้แก่

- การขอใช้ที่ดินจากหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา ศาสนสถาน และที่เอกชน
- การขอรับบริจาคที่ดิน
- การสัญญาเช่าระยะยาว และการทำสัญญาแลกเปลี่ยนที่ดิน
- การออกพระราชบัญญัติเวนคืนที่ดิน และการซื้อที่ดิน

นอกจากนี้พื้นที่ว่างต่างๆดังกล่าวแล้ว เทศบาลอาจสนับสนุนให้เอกชนจัดทำพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนบนอาคาร ระเบียง ริมหน้าต่าง ซึ่งเป็นการเสริมทัศนียภาพของเมืองให้สวยงาม ดังเช่นโครงการหมู่บ้านน่ามอง

๓. การออกเทศบัญญัติเพื่อให้มีการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ว่าง เทศบาลสามารถออกเทศบัญญัติ เรื่อง “ที่ว่าง” ตามกฎหมายควบคุมอาคาร โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ (๓) และมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบกับมาตรา ๖๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งกระบวนการออกเทศบัญญัติเป็นไปตามส่วนที่ ๘ (มาตรา ๖๐

ถึงมาตรา ๖๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลพ.ศ. ๒๔๕๖ ซึ่งเป็นกระบวนการเดียวกันกับการออกเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี โดยเนื้อหา ที่สำคัญซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มพื้นที่สีเขียว คือ ให้เพิ่มเติมนิยามคำว่า “ที่ว่าง” ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร โดยกำหนดว่า ให้จัดพื้นที่สีเขียวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่ว่างทั้งหมด และต้องปลูกต้นไม้ยืนต้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่สีเขียวทั้งหมดทั้งนี้เทศบาลจะต้องมีการตรวจสอบ และบังคับใช้อย่างจริงจัง และไม่ควรมอบอนุญาตให้นำพื้นที่สีเขียวไปใช้เพื่อกิจการอื่นใดทั้งสิ้น

๔. การจัดเตรียมงบประมาณเพื่อการพัฒนาพื้นที่สีเขียว เทศบาลจะต้องจัดเตรียมงบประมาณประจำปีเพื่อการพัฒนาพื้นที่สีเขียวจากรายได้ของท้องถิ่น ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ นอกจากนี้ เทศบาลยังอาจจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว เช่น โครงการจัดสวนพฤกษศาสตร์ โครงการจัดสร้างสวนรุกชาติ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ และของงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานจากหน่วยงานต่างๆ^{๒๖}

๒.๔.๗ รูปแบบการพัฒนาพื้นที่สีเขียว

เทศบาลควรให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบของพื้นที่สีเขียวที่ชุมชนต้องการ เช่น สวนหย่อม สวนสุขภาพ สนามกีฬา สนามเด็กเล่น สวนริมน้ำ สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกชาติ เป็นต้น ทั้งนี้เทศบาลจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในการออกแบบตกแต่ง ปลูก และบำรุงรักษาพื้นที่สีเขียวให้คงอยู่อย่างยั่งยืน และเทศบาลควรส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมตามหน่วยงานต่างๆ^{๒๗} พื้นที่สีเขียวที่สามารถดำเนินการได้ทันที ได้แก่ การปลูกต้นไม้ตามริมถนนหนทางบาทวิถีและเกาะกลางถนนทุกเส้นทางในเขตเทศบาลสำหรับพื้นที่ในรูปแบบของสวนหย่อมขนาดเล็กนั้น เทศบาลสามารถดำเนินการในบริเวณพื้นที่ว่างของเทศบาล หรืออาจขอใช้พื้นที่ว่างบางส่วนของหน่วยงานราชการศาสนสถาน หรือสถานศึกษา โดยเทศบาลเข้าไปช่วยดำเนินการในการพัฒนาให้เป็นพื้นที่สีเขียวและให้ประชาชนเข้าไปใช้บริการได้

จากเนื้อความดังกล่าวพอสรุปได้ความว่า การพัฒนาพื้นที่สีเขียว คือการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้แก่พื้นที่ในเขตชุมชนเมือง การจัดหาพื้นที่ว่างเพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียว และการออกเทศบัญญัติเพื่อให้มีการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ว่าง โดยให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นเพื่อกำหนดรูปแบบของพื้นที่สีเขียวที่ชุมชนต้องการ

^{๒๖} สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, คู่มือการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน, (กรุงเทพฯ : กลุ่มงานพื้นที่สีเขียวและนันทนาการ, ๒๕๔๗), หน้า ๑-๓.

^{๒๗} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔.

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บัลลังค์ วิเศษศรี ได้ศึกษา ศักยภาพการเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยประชาชนมีส่วนร่วมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ การมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ การคิดค้นปัญหาสาเหตุ การวางแผนพิจารณา การดำเนินงานและติดตามประเมินผลกับการเพิ่มพื้นที่สวนสาธารณะ พบว่า “ประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง และทดสอบหาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วม พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีส่วนกำหนดในการวางแผนการดำเนินงานการมีส่วนร่วม และขนาดพื้นที่พักอาศัยที่แตกต่างกันมีส่วนกำหนดการร่วมดำเนินงาน”^{๒๔}

รุ่ง ศรีโพธิ ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองของเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองของเทศบาลนครเชียงใหม่ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองของเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ความคิดเห็นน้อยค่อนข้างไปทางปานกลาง ในส่วนของความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองในอนาคต มีระดับอยู่ในเกณฑ์ความคิดเห็นปานกลางค่อนข้างไปทางมาก และการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน คือ เพศ อายุ ภูมิภาค สถานะที่พักอาศัย ระดับการศึกษา อาชีพ สถานที่ทำงาน รายได้ การได้รับข้อมูลข่าวสารพบว่าประชาชนมีลักษณะที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันด้วย”^{๒๕}

จิรศักดิ์ สีใจเจริญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน สรุปได้ว่า ประชาชนมีบทบาทในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง และพบว่า “โครงการหรือกิจกรรมที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน รองลงมาเป็นการพัฒนาส่งเสริมอาชีพและมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ได้แก่ ประเภทอื่นๆ โดยจะเข้าไปมีส่วนร่วมใน

^{๒๔} บัลลังค์ วิเศษศรี, “ศักยภาพการเพิ่มพื้นที่สีเขียวโดยประชาชนมีส่วนร่วมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่”, การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๓, ๑๐๕ หน้า.

^{๒๕} รุ่ง ศรี โพธิ, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองของเทศบาลนครเชียงใหม่” การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๑, ๑๔๐ หน้า.

ลักษณะของการแสดงความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะมากที่สุด รองลงมาเป็นการได้รับประโยชน์จากโครงการหรือกิจกรรม”^{๑๑}

วิบูลย์ ตรีถัน ได้ศึกษาการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อทดลองใช้และพัฒนากระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งการศึกษายองค์กรและกลไกของชุมชนที่สามารถมีบทบาทเกี่ยวข้องในกระบวนการวางแผน ผลการศึกษา พบว่า “๑) กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมี ๕ ขั้นตอน คือ การชี้ชัดปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนพัฒนา การดำเนินกิจกรรม และการประเมินผล กลุ่มที่เข้าร่วมทุกกระบวนการ ได้เรียนรู้กระบวนการพัฒนาท้องถิ่นตามสภาพปัญหา และความต้องการของตน โดยตนเองเป็นผู้กำหนด ๒) กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ชุมชนเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจและควบคุมมีความเป็นไปได้ สามารถจะนำไปใช้ในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นของชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแก้ปัญหาของชุมชนได้ ๓) เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการวางแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมที่สำคัญคือ โอกาสและอำนาจของประชาชนในการที่จะกำหนดแนวทาง และการดำเนินการแก้ปัญหาของตนเอง ๔) ข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางแผน คือ ขาดการส่งเสริม สนับสนุน จากนักพัฒนาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าใจแนวคิดการทำงานร่วมกับชุมชนแบบมีส่วนร่วมในลักษณะที่ให้โอกาสและให้อำนาจแก่ชุมชนในการตัดสินใจ และอำนาจในการควบคุมการดำเนินงานพัฒนาของตน”^{๑๒}

พวงทอง โยธาใหญ่ ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่ออธิบายกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า “การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ได้มีความพยายามที่จะปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่มีองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนยังปฏิบัติไม่ครบกระบวนการตามที่ระเบียบกำหนด โดยเฉพาะในเรื่องการจัดทำแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนา

^{๑๑} จิรศักดิ์ สีใจเจริญ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรณีศึกษา อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน”, การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๓, ๗๘ หน้า.

^{๑๒} วิบูลย์ ตรีถัน, “การวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น”, การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๓๕, ๑๒๓ หน้า.

องค์การบริหารส่วนตำบล ๕ ปีและการนำเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อคณะกรรมการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล องค์กรภาคเอกชน ผู้นำชุมชน และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อรับฟัง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะก่อนจะมีการประกาศใช้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยัง ไม่มีความเข้าใจในเรื่องของระเบียบเท่าที่ควร

สำหรับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๔๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาครั้งนี้พบว่ายังอยู่ใน ระดับน้อย ทำให้เห็นว่าประชาชนยังไม่ค่อยจะให้ความสนใจในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล เท่าที่ควร เช่น ในเรื่องการเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่นและการเข้าร่วม ตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งอาจส่งผลให้การแก้ไข ปัญหาของท้องถิ่นไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนไม่สอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของ ภาคประชาชน^{๑๒}

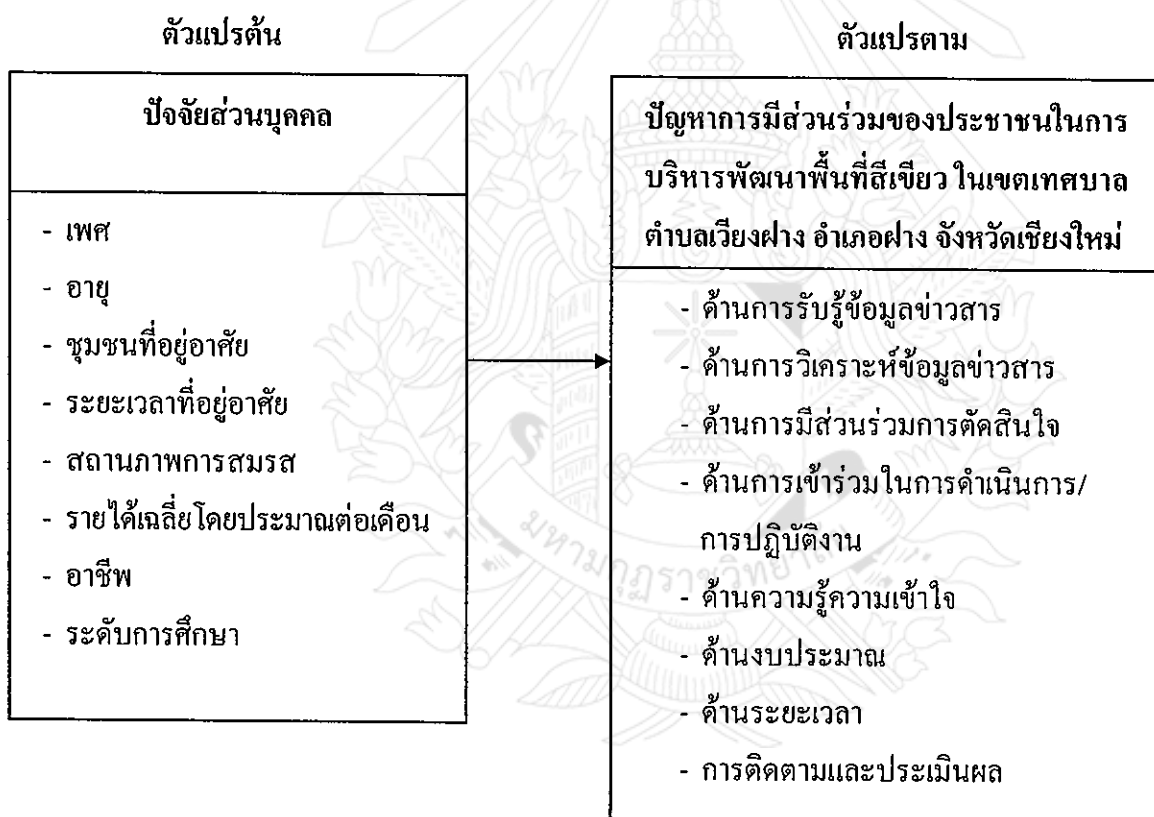
รณวัฒน์ ยอดใจ ได้ศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนา ท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อต้องการศึกษาถึงบทบาท อำนาจหน้าที่และการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง ๘ ตำบลในอำเภอ เมือง จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อต้องการศึกษาปัญหา และอุปสรรคการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง ๘ ตำบล ผลการศึกษาพบว่า “๑) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล แสดงบทบาทอำนาจหน้าที่และการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ เรียงลำดับคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการ วางแผน ด้านการประชุม ด้านการพิจารณาให้ความเห็นชอบในที่ประชุมหรือมีการแสดงบทบาท อำนาจหน้าที่และการมีส่วนร่วม และด้านอื่นๆในระดับมาก ๒) ปัญหาอุปสรรคการแสดงบทบาท และการมีส่วนร่วมของสมาชิก อบต. ที่สำคัญ ๔ ประการ คือ ปัญหาอุปสรรคด้านเงินอุดหนุนของ รัฐน้อยเกินไป ขอบประมาณมีไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจการประชาชนมีความแตกแยกทางความคิด และมีกลุ่มอิทธิพลซึ่งมีบทบาทเหนือนักการเมืองท้องถิ่น ๓) ตำแหน่งหน้าที่ในฝ่ายสภาของสมาชิก อบต. เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาท อำนาจหน้าที่และการมีส่วนร่วมในขณะที่ปัจจัย อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และประสบการณ์ ไม่มีผลต่อการแสดงบทบาท อำนาจหน้าที่และการ มีส่วนร่วม ๔) สมาชิก อบต. ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ปกครองท้องถิ่นและการจัดเก็บ

^{๑๒} พงทอง โยธาใหญ่, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”, การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๑๒๗ หน้า.

รายได้ให้มากยิ่งขึ้น ทำการปรับปรุงบทบาทด้านการประชุม เพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับบทบาทในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นและให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผลงานของ อบต.เพื่อลดความขัดแย้งของประชาชนในท้องถิ่น และลดบทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ที่อยู่เหนือนักการเมืองท้องถิ่น”^{๓๓}

๒.๖ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ ได้ศึกษาเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด โดยสามารถเขียนเป็นแผนภูมิกว้างแนวคิดตามโครงสร้างต่อไปนี้

^{๓๓} ธนวัฒน์ ยอดใจ, “บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), ๒๕๔๖, ๘๗ หน้า.

บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณผู้วิจัย ได้เก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) โดยการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Quantization) ผสมผสานกับการศึกษาจากเอกสาร โดยใช้การศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว เพื่อการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ได้ดำเนินการตามวิธีการ ดังนี้

- ๓.๑ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๓ การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

๓.๑ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากรศึกษา (Population) ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงฝางมุ่งทำการศึกษาประชากรจำนวน ๕,๖๖๖ คน^๑

๒. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการหากลุ่มตัวอย่างแบบตารางสำเร็จรูปของ Taro yamane^๒ ในการหากลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ได้ใช้ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ ๕% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๖๔ คน

^๑เทศบาลตำบลเวียงฝาง, “รายงานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี ๒๕๔๘ เทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่”, เชียงใหม่ : เทศบาลตำบลเวียงฝาง, (๒๕๔๘) : ๒.

^๒รานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี อินเทอร์เน็ต จำกัด, ๒๕๔๘), หน้า ๔๕.

การหากลุ่มตัวอย่างแบบตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ในการหากลุ่มตัวอย่างในครั้ง
นี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๔ คน โดยแบ่งได้ดังต่อไปนี้

รายชื่อชุมชนและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ชุมชน	ประชากรชาย	ประชากรหญิง	รวมประชากรทั้งหมด	รวมกลุ่มตัวอย่าง
ชุมชนป่าบง	๓๗๕	๔๓๘	๘๑๓	๕๓
ชุมชนเทพอำนวย	๑๕๕	๒๒๕	๔๒๘	๒๘
ชุมชนต้นฮ่าง	๑๖๕	๑๕๒	๓๑๗	๒๓
ชุมชนแจ้งหัวริน	๒๗๗	๓๒๖	๖๐๓	๓๕
ชุมชนพระนางสามผิว	๓๒๔	๓๖๘	๖๙๒	๔๕
ชุมชนสวนดอก	๒๔๕	๒๘๖	๕๓๑	๓๔
ชุมชนเจดีย์งาม	๒๒๕	๒๗๕	๕๐๐	๓๒
ชุมชนต้นหนุ่น	๒๒๗	๒๖๓	๔๙๐	๓๒
ชุมชนปิ่นนาราม	๒๓๖	๒๖๖	๕๐๒	๓๓
ชุมชนสันป่าไหนด	๓๐๖	๓๔๐	๖๔๖	๔๒
ชุมชนไผ่ล้อม	๘๓	๑๑๔	๑๙๗	๑๓
รวม ๑๑ ชุมชน	๒๖๗๐	๓๐๕๗	๕๗๒๗	๓๗๔

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยทำการ
ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร กฎหมาย และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และนำมากำหนดเป็นแบบสอบถาม
เพื่อทดสอบข้อมูลและวัดลักษณะต่างๆของตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย คำถามปลายปิด (Close - ended
Question) และคำถามปลายเปิด (Open - ended Question) เพื่อรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของ
การวิจัย ประกอบด้วย ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ภูมิหลัง ของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ ๒ ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในเขต
เทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ ๓ แนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่
สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

๓.๓ การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๑ นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา ความสอดคล้องตามจุดประสงค์ ทำการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาการทำการค้นคว้าแบบอิสระและให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๓ ท่าน ตรวจสอบพร้อมทั้งทำการทดลอง

๓.๓.๒ นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วทำการทดลอง (Try out) ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง จำนวน ๓๐ ชุด แล้วหาสัมประสิทธิ์ความตรง คือ หาสหสัมพันธ์ระหว่างผลการวัดของเครื่องมือกับเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งเรียกว่า “ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน” (Pearson Product Moment)”

หลังจากทำการแก้ไขแบบสอบถามหลังการทดลอง (Try out) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่กำหนด โดยแบ่งเป็นส่วนๆ เพื่อให้กระจายข้อมูลในจำนวนที่เท่ากันจากประชากรที่อาศัยอยู่ตามชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง จำนวน ๓๖๔ ชุด

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยและทีมงานรวม ๑๐ คน ซึ่งได้ประชุมชี้แจงรายละเอียดการเก็บข้อมูลก่อนจะลงพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูล

๒. เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสารทางวิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้อง

๓.๔ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

๓.๔.๑ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด จะนำมาตรวจสอบความเรียบร้อย แล้วนำลงรหัสคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคม ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป ภูมิภาคหลัง ของกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อให้ได้

คะแนนตามแนวคิดของ Likert Scale ซึ่งเป็นที่ยอมรับในการประเมินผลโดยทั่วไป โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ๕ ระดับ ดังนี้

ปัญหาการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	๕
ปัญหาการมีส่วนร่วมมาก	ให้คะแนนเท่ากับ	๔
ปัญหาการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	๓
ปัญหาการมีส่วนร่วมน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	๒
ปัญหาการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	๑

ตอนที่ ๓ เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ได้กำหนดเพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีคำนวณช่วงกว้างระดับ โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วง}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัย ได้กำหนดการแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย ยึดเกณฑ์ตามค่าที่ได้จากสูตรของระดับชั้น = ๐.๘ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	ระดับปัญหาในการมีส่วนร่วมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ - ๔.๒๐	หมายถึง	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมมาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๖๑ - ๓.๔๐	หมายถึง	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๘๑ - ๒.๖๐	หมายถึง	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมน้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๘๐	หมายถึง	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ข้อมูลแบบสอบถามจากตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง เป็นลักษณะของเครื่องมือคำถามปลายเปิด (Open end) ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) แบบเชิงพรรณนา

๓.๔.๒ สถิติที่ใช้ในการวิจัย เลือกใช้สถิติในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล สถิติแบบพรรณนา (Description Statistics) ได้แก่ แจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าร้อยละมีสูตรดังต่อไปนี้

๔ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๘-๗๙.

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ของรายการนั้นทั้งหมด}} \times 100$$

ค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรดังต่อไปนี้

สูตรค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อกำหนดให้ \bar{X} = เป็นคะแนนค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = เป็นผลรวมของตัวอย่างทั้งหมด

N = เป็นจำนวนคะแนน หรือจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

มีสูตรดังต่อไปนี้

สูตรส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$SD. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อกำหนดให้ $\sum x^2$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่ของแต่ละคะแนนกับคะแนนซึ่งยกกำลังสองแล้ว

$\sum x$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่ของแต่ละคะแนน

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

จากนั้นวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมและทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) แบบเชิงพรรณนา ของข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตอนที่ ๓ แนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๓๗๔ คน โดยแบ่งผลการศึกษาออกเป็น ๓ ตอน ตามประเด็นดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ ๒ ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ – ๔.๒๐	หมายถึง	ปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๖๑ – ๓.๔๐	หมายถึง	ปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๘๑ – ๒.๖๐	หมายถึง	ปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๘๐	หมายถึง	ปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open end) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) แบบเชิงพรรณนา

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพภูมิหลังของประชาชน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพภูมิหลังของประชาชน โดยการหาการกระจายของข้อมูลและจำแนกร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ตามประเด็นดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑ แสดงผล จำนวน และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ชาย	๑๘๑	๔๘.๔
๒. หญิง	๑๕๓	๕๑.๖
รวม	๓๓๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๑ พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๕๓ โดยคิดเป็นร้อยละ ๕๑.๖ รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน ๑๘๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔

ตารางที่ ๒ แสดงผล จำนวน และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ๑๘-๒๕ ปี	๗๕	๒๑.๑
๒. ๓๐-๓๕ ปี	๕๖	๒๕.๗
๓. ๔๐-๔๕ ปี	๑๑๘	๓๕.๖
๔. ๕๐-๕๕ ปี	๔๘	๑๔.๖
๕. ๖๐ ปีขึ้นไป	๓๗	๑๑.๐
รวม	๓๓๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ ๔๐-๔๕ ปี จำนวน ๑๑๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๖ รองลงมาคือ มีอายุ ๓๐-๓๕ ปี จำนวน ๕๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗ อายุ ๑๘-๒๕ ปี จำนวน ๗๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑ อายุ ๕๐-๕๕ ปี จำนวน ๔๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖ และอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๓๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐

ตารางที่ ๓ แสดงผล จำนวน และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชุมชนที่อยู่อาศัย

ชุมชนที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
๑. ป่าบาง	๕๓	๑๔.๒
๒. เทพอำนาจ	๒๘	๗.๕
๓. ดันฮ่าง	๒๓	๖.๑
๔. แจ่งหัวริน	๓๕	๑๐.๔
๕. พระนางสามผิว	๔๕	๑๒.๐
๖. สวนดอก	๓๔	๙.๑
๗. เจดีย์งาม	๓๒	๘.๖
๘. ปิณณาราม	๓๓	๘.๘
๙. ดันหนูน	๓๒	๘.๖
๑๐. สันป่าไผ่	๔๒	๑๑.๒
๑๑. ฝั่ล้อม	๑๓	๓.๕
รวม	๓๗๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓ พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ใน ชุมชนป่าบาง จำนวน จำนวน ๕๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒ รองลงมาเป็นชุมชนชุมชนพระนางสามผิว จำนวน ๔๕ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๑๒.๐ ชุมชนสันป่าไผ่ จำนวน ๔๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒

อาศัยอยู่ในชุมชนแจ่งหัวริน จำนวน ๓๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔ ชุมชนสวนดอก จำนวน ๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๑ ชุมชนปิณณาราม จำนวน ๓๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๘ ชุมชนเจดีย์งาม จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๖

อาศัยอยู่ในชุมชนตันหนูน จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๖ ชุมชนเทพอำนาจ จำนวน ๒๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๕ ชุมชนตันฮ่าง จำนวน ๒๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ ชุมชนฝั่ล้อม จำนวน ๑๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงผล จำนวน และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่เกิน ๓ ปี	๑๔	๓.๗
๒. ๓ -๖ ปี	๓๓	๘.๘
๓. ๗-๑๐ ปี	๔๕	๑๓.๑
๔. มากกว่า ๑๐ ปี	๒๗๘	๗๔.๓
รวม	๓๗๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔ พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระยะเวลาที่อยู่อาศัยมากกว่า ๑๐ ปี จำนวน ๒๗๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๓ รองลงมาคือ ระยะเวลา ๗-๑๐ ปี จำนวน ๔๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑ ระยะเวลา ๓-๖ ปี จำนวน ๓๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๘ ไม่เกิน ระยะเวลา ๓ ปี จำนวน ๑๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๗

ตารางที่ ๕ แสดงผล จำนวน และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. โสด	๕๕	๑๔.๕
๒. สมรส	๒๐๘	๕๕.๖
๓. หย่า/หม้าย	๕๓	๑๔.๒
๔. แยกกันอยู่	๑๔	๓.๗
รวม	๓๗๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๕ พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน ๒๐๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖ รองลงมาคือ เป็นโสด จำนวน ๕๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕ หย่า/หม้าย จำนวน ๕๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒ และแยกกันอยู่ จำนวน ๑๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๗

ตารางที่ ๖ แสดงผล จำนวน และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้

รายได้เฉลี่ยโดยประมาณต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
๑. ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๒๕๒	๖๗.๔
๒. ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐๐	๒๖.๗
๓. ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๑๒	๓.๒
๔. มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๐	๒.๗
รวม	๓๗๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๖ พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยโดยประมาณต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๕๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๔ รองลงมาคือ ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๒ และมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๗

ตารางที่ ๗ แสดงผล จำนวน และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เกษตรกรรม	๖๕	๑๗.๔
๒. รับจ้าง	๑๘๘	๕๐.๓
๓. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	๖๔	๑๗.๑
๔. รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	๔๐	๑๐.๗
๕. อื่นๆ	๑๗	๔.๕
รวม	๓๗๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๗ พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้าง จำนวน ๑๘๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓ รองลงมาคือ เกษตรกรรม จำนวน ๖๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๖๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑ และอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๔๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗ และอาชีพอื่นๆ จำนวน ๑๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๕

ตารางที่ ๘ แสดงผล จำนวน และร้อยละของประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๑. ประถมศึกษา	๑๗๕	๔๖.๘
๒. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	๗๓	๑๘.๕
๓. มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า	๗๓	๑๘.๕
๔. อนุปริญญา/เทียบเท่า	๑๒	๓.๒
๕. ปริญญาตรี	๓๗	๙.๕
๖. สูงกว่าปริญญาตรี	๔	๑.๑
รวม	๓๗๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๘ พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๑๗๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘ รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า และมัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า มีจำนวนเท่ากัน คือ ๗๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕ ปริญญาตรี จำนวน ๓๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๕ อนุปริญญา/เทียบเท่า จำนวน ๑๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๒ และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑.๑

๔.๒ ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายปิด (Close-ended question) เพื่อวัดระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

๔.๒.๑ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ตารางที่ ๙ แสดงผล จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

การรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๑. การได้รับความรู้ เกี่ยวกับการจัดทำ โครงการพัฒนาพื้นที่ สีเขียว	๓๔ (๙.๑)	๖๘ (๑๘.๒)	๑๔๘ (๓๙.๖)	๘๕ (๒๒.๓)	๓๙ (๑๐.๔)	๓๗๔ (๑๐๐.๐)	๒.๖๓	๑.๐๕	ปานกลาง

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

การรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
๑. การได้รับความรู้ เกี่ยวกับการจัดทำ โครงการพัฒนาพื้นที่ สีเขียว	๓๔ (๕.๑)	๖๘ (๑๘.๒)	๑๔๘ (๓๕.๖)	๘๕ (๒๒.๓)	๓๕ (๑๐.๔)	๓๖๘ (๑๐๐.๐)	๒.๕๓	๑.๐๕	ปาน กลาง
๒. การได้รับรู้ปัญหา สิ่งแวดล้อม	๒๓ (๓.๒)	๕๓ (๒๔.๕)	๑๓๑ (๓๕.๐)	๕๑ (๒๔.๓)	๓๒ (๕.๖)	๓๖๘ (๑๐๐.๐)	๒.๘๘	๑.๐๖	ปาน กลาง
๓. การได้รับข้อมูล ข่าวสารจากสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับจัดทำ โครงการพัฒนาพื้นที่ สีเขียว	๓๑ (๘.๓)	๓๒ (๑๕.๓)	๑๓๖ (๓๖.๔)	๕๑ (๒๔.๓)	๔๔ (๑๑.๘)	๓๖๘ (๑๐๐.๐)	๒.๘๘	๑.๑๑	ปาน กลาง
๔. การรับฟังความ คิดเห็นของทุกฝ่าย เกี่ยวกับการจัดทำ โครงการพัฒนาพื้นที่ สีเขียว	๒๖ (๓.๐)	๖๑ (๑๖.๓)	๑๓๘ (๓๖.๕)	๕๑ (๒๔.๓)	๕๘ (๑๕.๕)	๓๖๘ (๑๐๐.๐)	๒.๗๕	๑.๑๒	ปาน กลาง

จากตารางที่ ๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อที่ ๑ การรับรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวโดยภาพรวมประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๓) ตามระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ดังนี้ โดยพบว่า มีระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง จำนวน ๑๔๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๖ รองลงมาคือพบในระดับน้อย จำนวน ๘๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓ พบระดับมาก จำนวน ๖๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒ พบระดับระดับน้อยที่สุด จำนวน ๓๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔ และพบระดับมากที่สุด จำนวน ๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๑

ข้อที่ ๒ การได้รับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง โดยภาพรวมประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย ๒.๘๘) ตามระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ดังนี้พบว่าระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง จำนวน ๑๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐ รองลงมาคือ ระดับมาก จำนวน ๕๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕ ระดับน้อย จำนวน ๕๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓ ระดับน้อยที่สุด จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๖ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๗ รายคิดเป็นร้อยละ ๗.๒

ข้อที่ ๓ การ การได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง โดยภาพรวมประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย ๒.๘๘) ตามระดับปัญหาการมีส่วนร่วมดังนี้ พบว่าระดับปานกลาง จำนวน ๑๓๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔ รองลงมาคือ ระดับน้อย จำนวน ๕๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓ ระดับมาก จำนวน ๗๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓ ระดับระดับน้อยที่สุด จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๖ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๒

ข้อที่ ๔ การรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายเกี่ยวกับการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง โดยภาพรวมประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย ๒.๗๕) ตามระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ดังนี้ พบว่าพบปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับปานกลางจำนวน ๑๓๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๕ รองลงมาคือ ระดับน้อย จำนวน ๕๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓ ระดับมาก จำนวน ๖๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓ ระดับน้อยที่สุด จำนวน ๕๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๐

๔.๒.๒ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร
ตารางที่ ๑๐ แสดงผล จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร

การวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสาร	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๑. ได้ร่วมวิเคราะห์ สภาพความรุนแรงของ ปัญหาสิ่งแวดล้อม	๒๕ (๗.๘)	๔๔ (๑๑.๘)	๑๐๑ (๒๗.๐)	๑๐๒ (๒๗.๓)	๕๘ (๒๖.๒)	๓๓๑ (๑๐๐.๐)	๒.๔๘	๑.๒๒	น้อย
๒. ได้ร่วมวิเคราะห์ ความเป็นไปได้ใน การจัดทำโครงการ พัฒนาพื้นที่สีเขียว	๒๕ (๖.๗)	๕๕ (๑๔.๗)	๑๐๘ (๒๘.๕)	๘๕ (๒๓.๘)	๕๗ (๒๕.๕)	๓๓๑ (๑๐๐.๐)	๒.๕๒	๑.๑๑	น้อย

ตารางที่ ๑๐ (ต่อ)

การวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสาร	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๓. ได้ร่วมวิเคราะห์ข้อมูล ประสพการณ์ เพื่อการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวร่วมกัน	๓๓ (๘.๘)	๔๗ (๑๒.๖)	๕๘ (๑๖.๒)	๕๒ (๑๔.๖)	๑๐๔ (๒๗.๘)	๓๙๔ (๑๐๐.๐)	๒.๕๐	๑.๒๓	น้อย

จากตารางที่ ๑๐ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อ ๑ ได้ร่วมวิเคราะห์สภาพความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๘) โดยพบว่าปัญหาในระดับปานน้อยจำนวน ๑๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๑๐๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐ ระดับน้อยที่สุด จำนวน ๕๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒ ระดับมาก จำนวน ๔๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๘

ข้อ ๒ ได้ร่วมวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง พบว่าโดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๒) โดยพบว่าพบปัญหาในระดับปานกลาง จำนวน ๑๐๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘ รองลงมาคือ ระดับน้อยที่สุด จำนวน ๕๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕ ระดับน้อย ที่จำนวน ๘๕ รายคิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘ ระดับมาก จำนวน ๕๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๗

ข้อ ๓ ได้ร่วมวิเคราะห์ข้อมูล ประสพการณ์ เพื่อการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางร่วมกันพบว่าโดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐) โดยพบระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๐๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๕๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒ ระดับน้อย จำนวน ๕๒ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๑๔.๖ ระดับมาก จำนวน ๔๗ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๑๒.๖ ระดับมากที่สุด จำนวน ๓๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๘

๔.๒.๓ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ

ตารางที่ ๑๑ แสดงผล จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ

ด้านการมีส่วนร่วม การตัดสินใจ	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๑. การร่วมตัดสินใจกำหนดนโยบายการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๒๖ (๗.๐)	๔๑ (๑๑.๐)	๑๐๔ (๒๗.๘)	๕๐ (๒๔.๑)	๑๑๓ (๓๐.๒)	๓๓๘ (๑๐๐.๐)	๒.๔๐	๑.๒๒	น้อย
๒. การร่วมตัดสินใจในการจัดทำรายละเอียดของโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๓๐ (๘.๐)	๓๗ (๙.๕)	๑๐๒ (๒๗.๓)	๗๗ (๒๐.๖)	๑๒๘ (๓๕.๒)	๓๗๖ (๑๐๐.๐)	๒.๓๗	๑.๒๐	น้อย
๓. การร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๓๒ (๘.๖)	๔๒ (๑๑.๒)	๕๖ (๑๕.๓)	๖๖ (๑๗.๖)	๑๓๘ (๓๖.๕)	๓๓๔ (๑๐๐.๐)	๒.๓๗	๑.๓๑	น้อย

จากตารางที่ ๑๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ในด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อ ๑ การร่วมตัดสินใจกำหนดนโยบายการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๐) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๑๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒ รองลงมาพบระดับปานกลาง จำนวน ๑๐๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘ ระดับน้อย จำนวน ๕๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑ ระดับมาก จำนวน ๔๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๐

ข้อ ๒ การร่วมตัดสินใจในการจัดทำรายละเอียดของโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่าโดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในการมีส่วนร่วมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๗) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๒๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒ รองลงมา พบระดับปานกลาง จำนวน ๑๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓ ระดับน้อย จำนวน ๗๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖ ระดับมาก จำนวน ๓๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๙ ระดับมากที่สุด จำนวน ๓๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๐

ข้อ ๓ การร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่าโดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๗) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๓๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๙ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๙๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗ ระดับน้อย จำนวน ๖๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖ ระดับมาก จำนวน ๔๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒ ระดับมากที่สุด จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๖

๔.๒.๔ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการเข้าร่วมในการดำเนินการ/การปฏิบัติงาน

ตารางที่ ๑๒ แสดงผล จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมด้านการเข้าร่วมในการดำเนินการ/การปฏิบัติงาน

ด้านการเข้าร่วม ในการดำเนินการ/ การปฏิบัติงาน	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๑.การร่วมปรึกษา การทำโครงการ พัฒนาพื้นที่ สีเขียว	๓๔ (๙.๑)	๔๗ (๑๒.๖)	๕๔ (๒๕.๑)	๘๙ (๒๓.๘)	๑๑๐ (๒๙.๔)	๓๓๔ (๑๐๐.๐)	๒.๔๘	๑.๒๘	น้อย
๒. ร่วมศึกษาปัญหา และผลกระทบจาก การจัดทำโครงการ พัฒนาพื้นที่ สีเขียว	๒๙ (๗.๘)	๔๐ (๑๐.๗)	๑๐๕ (๒๙.๑)	๑๐๐ (๒๖.๗)	๙๖ (๒๕.๗)	๓๗๑ (๑๐๐.๐)	๒.๔๐	๑.๒๐	น้อย
๓.ร่วมเขียนโครงการ พัฒนาพื้นที่สีเขียว	๒๘ (๗.๕)	๔๓ (๑๑.๕)	๘๐ (๒๑.๔)	๖๙ (๑๘.๔)	๑๕๔ (๔๑.๒)	๓๗๔ (๑๐๐.๐)	๒.๒๖	๑.๓๐	น้อย
๔.ร่วมประสานงาน การจัดทำโครงการ พัฒนาพื้นที่สีเขียว	๒๔ (๖.๔)	๔๕ (๑๒.๐)	๘๗ (๒๓.๓)	๘๙ (๒๓.๘)	๑๒๙ (๓๕.๕)	๓๗๕ (๑๐๐.๐)	๒.๓๒	๑.๒๔	น้อย

ตารางที่ ๑๒ (ต่อ)

ด้านการเข้าร่วม ในการดำเนินการ/ การปฏิบัติงาน	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๕. มีส่วนช่วยเหลือ ในการจัดทำโครงการ พัฒนาพื้นที่สีเขียว	๒๒ (๕.๕)	๕๗ (๑๕.๒)	๑๐๓ (๒๗.๕)	๕๐ (๒๔.๑)	๑๐๒ (๒๗.๓)	๓๓๕ (๑๐๐.๐)	๒.๔๘	๑.๒๑	น้อย
๖. ร่วมบริหาร โครงการพัฒนาพื้นที่ สีเขียว	๒๓ (๖.๑)	๕๑ (๑๓.๖)	๘๗ (๒๓.๓)	๘๐ (๒๑.๔)	๑๓๓ (๓๕.๖)	๓๗๔ (๑๐๐.๐)	๒.๓๓	๑.๒๖	น้อย
๗. ร่วมลงมือปฏิบัติ ตามโครงการพัฒนา พื้นที่สีเขียว	๒๒ (๕.๕)	๖๗ (๑๗.๕)	๑๐๒ (๒๗.๓)	๗๕ (๒๐.๑)	๑๐๘ (๒๘.๕)	๓๗๕ (๑๐๐.๐)	๒.๕๒	๑.๒๔	น้อย
๘. ร่วมติดตามและ ตรวจสอบการจัดทำ โครงการพัฒนาพื้นที่ สีเขียว	๒๓ (๖.๑)	๕๓ (๑๔.๒)	๗๖ (๒๐.๓)	๘๑ (๒๑.๗)	๑๔๑ (๓๗.๗)	๓๗๕ (๑๐๐.๐)	๒.๒๕	๑.๒๗	น้อย
๙. ร่วมเผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์การ จัดทำโครงการพัฒนา พื้นที่สีเขียว	๒๕ (๗.๘)	๕๐ (๑๓.๔)	๕๔ (๒๕.๑)	๖๑ (๑๖.๓)	๑๔๐ (๓๗.๔)	๓๗๕ (๑๐๐.๐)	๒.๓๘	๑.๓๑	น้อย

จากตารางที่ ๑๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางในด้านการเข้าร่วมในการดำเนินการ/การปฏิบัติงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อ ๑ ร่วมปรึกษาการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๘) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔ รองลงมาพบระดับปานกลาง จำนวน ๕๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑ ระดับน้อย จำนวน ๘๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘ ระดับมาก จำนวน ๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖ ระดับมากที่สุด จำนวน ๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๑

ข้อ ๒ ร่วมศึกษาปัญหาและผลกระทบจากการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๘) โดยพบว่าพบระดับปานกลาง จำนวน ๑๐๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑ ระดับน้อย จำนวน ๑๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗ ระดับน้อยที่สุด จำนวน ๕๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗ ระดับมาก จำนวน ๔๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗ และระดับมากที่สุด จำนวน ๓๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๘

ข้อ ๓ ร่วมเขียนโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง พบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๒๖) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๕๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๒ รองลงมาพบระดับปานกลาง จำนวน ๘๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔ ระดับน้อย จำนวน ๖๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔ ระดับมาก จำนวน ๔๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๕

ข้อ ๔ ร่วมประสานงานการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๒) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๕ รองลงมาระดับน้อย จำนวน ๘๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘ ระดับปานกลาง จำนวน ๘๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓ ระดับมาก จำนวน ๔๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๔

ข้อ ๕ มีส่วนช่วยเหลือในการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๘) โดยพบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมระดับปานกลาง จำนวน ๑๐๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕ ระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓ ระดับน้อย จำนวน ๕๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑ ระดับมากจำนวน ๕๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒ และระดับมากที่สุด จำนวน ๒๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘

ข้อ ๖ ร่วมบริหารโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวของเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๓) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๓๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๖ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๘๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓ ระดับน้อย จำนวน ๘๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔ ระดับมาก จำนวน ๕๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๑

ข้อ ๗ ร่วมลงมือปฏิบัติตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๒) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๐๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕ ระดับปานกลาง จำนวน ๑๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓ ระดับน้อย จำนวน ๗๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑ ระดับมาก จำนวน ๖๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘

ข้อ ๘ ร่วมติดตามและตรวจสอบการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๒๕) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๔๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗ รองลงมาในระดับน้อย จำนวน ๘๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗ ระดับปานกลาง จำนวน ๗๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓ ระดับมาก จำนวน ๕๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒ ระดับมากที่สุด จำนวน ๒๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๑

ข้อ ๙ ร่วมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๔๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔ ระดับปานกลาง จำนวน ๘๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑ ระดับน้อย จำนวน ๖๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓ ระดับมาก จำนวน ๕๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔ และระดับมากที่สุด จำนวน ๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๘

๔.๒.๕ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านความรู้ความเข้าใจ

ตารางที่ ๑๓ แสดงผล จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมด้านความรู้ความเข้าใจ

ด้านความรู้ความเข้าใจ	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๑. การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๔๐ (๑๐.๓)	๔๖ (๑๒.๓)	๕๒ (๒๔.๖)	๑๐๓ (๒๘.๖)	๘๕ (๒๓.๘)	๓๖๘ (๑๐๐.๐)	๒.๕๗	๑.๒๗	น้อย
๒. การฝึกอบรม ศึกษาดูงาน สัมมนาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๓๗ (๙.๕)	๓๕ (๙.๔)	๕๔ (๒๕.๑)	๕๗ (๒๕.๕)	๑๑๑ (๒๙.๓)	๓๖๘ (๑๐๐.๐)	๒.๔๔	๑.๒๗	น้อย
๓. การจัดลำดับความสำคัญเพื่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๓๒ (๘.๖)	๓๕ (๑๐.๔)	๘๐ (๒๑.๔)	๕๗ (๒๕.๕)	๑๒๖ (๓๓.๓)	๓๖๘ (๑๐๐.๐)	๒.๓๔	๑.๒๗	น้อย

จากตารางที่ ๑๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ในด้านความรู้ความเข้าใจ สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อ ๑ การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาล ตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๗) โดยพบว่าระดับน้อย จำนวน ๑๐๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖ รองลงมา ระดับน้อยที่สุด จำนวน ๘๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘ ระดับปานกลาง จำนวน ๘๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖ ระดับมาก จำนวน ๔๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ และระดับมากที่สุด จำนวน ๔๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗

ข้อ ๒ การฝึกอบรม คุณาน สัมมนาเกี่ยวกับการดำเนินงานตาม โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวใน เขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๔) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๑๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗ รองลงมา ระดับน้อย จำนวน ๘๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕ ระดับปานกลาง จำนวน ๘๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑ ระดับมาก จำนวน ๓๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๔ และระดับมากที่สุด จำนวน ๓๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๘

ข้อ ๓ การจัดลำดับความสำคัญเพื่อการดำเนินงานตาม โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขต เทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๔) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๒๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๗ รองลงมา ระดับน้อย จำนวน ๘๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕ ระดับปานกลาง จำนวน ๘๐ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๒๑.๔ ระดับมาก จำนวน ๓๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔ และระดับมากที่สุด จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๖

๔.๒.๖ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

ตารางที่ ๑๔ แสดงผล จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านงบประมาณ

ด้านงบประมาณ	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๑. การออกความคิดเห็นในการประมาณงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๒๑ (๕.๖)	๔๕ (๑๒.๐)	๓๓ (๑๕.๕)	๖๕ (๑๗.๔)	๑๓๐ (๔๕.๕)	๓๓๔ (๑๐๐.๐)	๒.๑๔	๑.๒๗	น้อย
๒. การออกความคิดเห็นในระบบงบประมาณต่ออุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๒๔ (๖.๔)	๓๗ (๙.๕)	๕๘ (๑๕.๕)	๘๔ (๒๒.๕)	๑๓๑ (๔๕.๗)	๓๓๔ (๑๐๐.๐)	๒.๐๕	๑.๒๖	น้อย

ตารางที่ ๑๔ (ต่อ)

ด้านงบประมาณ	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๓. การออกความคิดเห็นในความเพียงพอของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๒๗ (๗.๒)	๒๘ (๗.๕)	๘๔ (๒๒.๕)	๕๕ (๑๔.๗)	๑๘๐ (๔๘.๑)	๓๗๔ (๑๐๐.๐)	๒.๑๑	๑.๒๗	น้อย

จากตารางที่ ๑๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ในด้านงบประมาณ สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อ ๑ การออกความคิดเห็นในการประมาณการงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่าโดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๑๕) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๗๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๘๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕ พบปัญหาน้อย จำนวน ๖๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔ ระดับมาก จำนวน ๕๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗ และระดับมากที่สุด จำนวน ๒๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๒

ข้อ ๒ การออกความคิดเห็นในระบอบงบประมาณต่ออุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่าโดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๐๘) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๗๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗ รองลงมา ระดับน้อย จำนวน ๘๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ ระดับปานกลาง จำนวน ๕๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕ ระดับมาก จำนวน ๓๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๘ และระดับมากที่สุด จำนวน ๒๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๕

ข้อ ๓ การออกความคิดเห็นในความเพียงพอของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่าโดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างระดับน้อยที่สุดการมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย ๒.๑๑) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๘๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๑ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๘๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕ พบปัญหาน้อย จำนวน ๕๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗ ระดับมาก จำนวน ๒๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๕ และระดับมากที่สุด จำนวน ๒๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๒

๔.๒.๗ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านระยะเวลา

ตารางที่ ๑๕ แสดงผล จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมด้านระยะเวลา

ด้านระยะเวลา	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
๑. มีเวลาเพียงพอสำหรับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๓๔ (๕.๑)	๔๖ (๑๒.๓)	๘๓ (๒๒.๒)	๑๐๕ (๒๕.๑)	๑๐๒ (๒๗.๓)	๓๗๐ (๑๐๐.๐)	๒.๔๗	๑.๒๖	น้อย
๒. มีความพร้อมและการอุทิศตนในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว	๒๕ (๗.๘)	๖๗ (๑๗.๕)	๕๕ (๑๖.๕)	๑๐๔ (๒๗.๘)	๗๕ (๒๐.๑)	๓๒๕ (๑๐๐.๐)	๒.๖๖	๑.๒๑	น้อย

จากตารางที่ ๑๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ในด้านระยะเวลา สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อ ๑ มีเวลาเพียงพอสำหรับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๗) โดยพบว่าระดับน้อย จำนวน ๑๐๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑ รองลงมา ระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓ ระดับน้อย จำนวน ๘๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๒ ระดับมาก จำนวน ๔๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ และระดับมากที่สุด จำนวน ๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๑

ข้อ ๒ มีความพร้อมและการอุทิศตนในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่าโดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหา (ค่าเฉลี่ย ๒.๖๖) โดยพบว่าระดับน้อย จำนวน ๑๐๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๕๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕ ระดับน้อยที่สุด จำนวน ๗๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑ ระดับมาก จำนวน ๖๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕ และระดับมากที่สุด จำนวน ๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๘

๔.๒.๘ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้าน ด้านการติดตามและประเมินผล

ตารางที่ ๑๖ แสดงผล จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านการติดตามและประเมินผล

ด้านการติดตามและ ประเมินผล	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม					รวม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
๑. การเข้าร่วมติดตาม การดำเนินงานในการ ใช้เงินในโครงการ พัฒนาพื้นที่สีเขียว อย่างถูกต้อง	๓๒ (๘.๖)	๓๔ (๘.๑)	๕๓ (๒๔.๕)	๖๕ (๑๗.๔)	๑๕๐ (๔๐.๑)	๓๗๔ (๑๐๐.๐)	๒.๒๕	๑.๓๑	น้อย
๒. การเข้าร่วมติดตาม ตรวจสอบการดูแล รักษาต้นไม้ในโครงการ พัฒนาพื้นที่สีเขียวให้ อยู่ในสภาพที่สวยงาม สมบูรณ์	๓๔ (๘.๑)	๔๔ (๑๑.๘)	๕๑ (๒๔.๓)	๓๗ (๒๐.๖)	๑๒๘ (๓๔.๒)	๓๗๔ (๑๐๐.๐)	๒.๔๑	๑.๓๑	น้อย
๓. การเข้าร่วมในการ ประเมินผลในกิจการ ต่างๆ ของโครงการ พัฒนาพื้นที่สีเขียว ประสบผลสำเร็จหรือ ล้มเหลว	๓๐ (๘.๐)	๓๒ (๘.๖)	๘๗ (๒๓.๓)	๖๓ (๑๖.๘)	๑๖๒ (๔๓.๓)	๓๗๔ (๑๐๐.๐)	๒.๒๒	๑.๓๐	น้อย
๔. การเข้าร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์โครงการ พื้นที่สีเขียวและติดตาม ผลถึงความสนใจของ ประชาชนเพิ่มขึ้น หรือไม่	๓๓ (๘.๘)	๔๗ (๑๒.๖)	๕๕ (๒๕.๔)	๖๕ (๑๗.๔)	๑๓๕ (๓๕.๘)	๓๗๕ (๑๐๐.๐)	๒.๔๑	๑.๓๒	น้อย

จากตารางที่ ๑๖ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ในด้านด้านการติดตามและประเมินผล สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อ ๑ มีความพร้อมและการอุทิศตนในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางพบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๒๕) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๕๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๑ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๕๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕ ระดับน้อย จำนวน ๖๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔ ระดับมาก จำนวน ๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๑ ระดับมากที่สุด จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๖

ข้อ ๒ การเข้าร่วมติดตามตรวจสอบการดูแลรักษาต้นไม้ในโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ให้อยู่ในสภาพที่สวยงามสมบูรณ์พบว่า โดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๑) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๒๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๕๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓ ระดับน้อย จำนวน ๗๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖ ระดับมาก จำนวน ๔๔ ราย คิดเป็น ร้อยละ ๑๑.๘ ระดับมากที่สุด จำนวน ๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๑

ข้อ ๓ การเข้าร่วมในการประเมินผลในกิจการต่างๆ ของโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวพบว่าโดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๒๑) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๖๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๘๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓ ระดับน้อย จำนวน ๖๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘ ระดับมาก จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๖ ระดับมากที่สุด จำนวน ๓๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๐

ข้อ ๔ การเข้าร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง และติดตามผลถึงความสนใจของประชาชนเพิ่มขึ้นหรือไม่พบว่าโดยภาพรวมแล้วประชากรกลุ่มตัวอย่างพบปัญหาในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๑) โดยพบว่าระดับน้อยที่สุด จำนวน ๑๓๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘ รองลงมา ระดับปานกลาง จำนวน ๕๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๔ ระดับน้อย จำนวน ๖๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔ ระดับมาก จำนวน ๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖ ระดับมากที่สุด จำนวน ๓๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๘

๔.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหาคำถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว

ในส่วนนี้ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาคำถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง เป็นลักษณะของเครื่องมือคำถามปลายเปิด (Open end) ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) แบบเชิงพรรณนาผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๔.๓.๑ แนวทางการแก้ไขปัญหาคำถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวด้านการรับรู้ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคำถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคำถาม จำนวน ๓๑ คน พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารคือ

๑. ควรให้เทศบาลตำบลเวียงฝางมาแนะนำข่าวสารอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
๒. ควรมีการแพร่ข่าวสารให้มากกว่านี้
๓. ควรแจ้งให้ประชาชนรับทราบทุกโครงการที่ทำ
๔. ควรให้ข้อมูลแก่ประชาชนทุกคน
๕. การให้ข่าวสารต้องให้เร็วกว่าเดิม
๖. ในการให้ข้อมูลข่าวสารควรมีการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง บ่อยๆ เพื่อเป็นการถ่ายทอดโครงการและประชาสัมพันธ์
๗. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารน้อยที่สุดและกระชั้นชิดเกินไป ควรมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารแบบเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายกว่านี้
๘. ควรมีข่าวสารการให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพราะมีเวลาที่ได้รับข่าวสารน้อยที่สุด สื่อที่เผยแพร่ควรมีทุกอย่าง ทั้งสิ่งพิมพ์ วิทยุ เสียงตามสาย

๔.๓.๒ แนวทางการแก้ไขปัญหาคำถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวด้านการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคำถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคำถาม จำนวน ๒๔ คน พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะด้านการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารคือ

๑. ยังขาดความรู้ความเข้าใจจนไม่สามารถวิเคราะห์ได้
๒. ควรจัดการอบรมด้านนี้โดยเฉพาะ ควรชี้แนะให้ประชาชนเข้าใจข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียด
๓. ควรแนะนำให้ประชาชนเข้าใจข้อมูลข่าวสารเดือนละ ๑ ครั้ง

๔. ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อที่จะตรงความต้องการของประชาชนจริงๆ

๔.๓.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญห จำนวน ๒๑ คน พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ คือ

๑. ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาชุมชน
๒. เทศบาลไม่ควรขัดแย้งในโครงการที่ประชาชนไม่ต้องการ
๓. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจของประชาชนยังเข้าไม่ถึงถึงในกลุ่มประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายในบางกลุ่ม

๔. ให้ทุกคนในชุมชนตัดสินใจร่วมกันเพราะจะทำให้คนในชุมชนได้ตัดสินใจด้วย และได้รับรู้ข่าวสารร่วมกัน

๕. เทศบาลเปิดโอกาสให้แต่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่จริงจัง ไม่กล้าตัดสินใจ

๔.๓.๔ แนวทางการแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ด้านการเข้าร่วมในการดำเนินการ/การปฏิบัติงาน

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว มีประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เสนอความคิดเห็นในแนวทางแก้ไขปัญห จำนวน ๓๖ คน พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะด้านการเข้าร่วมในการดำเนินการ/การปฏิบัติงาน คือ

๑. คนในชุมชนให้ความร่วมมือ ยินดีที่จะเข้าร่วมดำเนินการทุกๆ งานแต่ควรแจ้งให้ทราบก่อนเวลาใด ที่ไหน กิจกรรมใด ล่วงหน้า ๑ อาทิตย์

๒. การเข้าร่วมการดำเนินงานของประชาชนในโครงการมีการเข้าร่วมและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่ยังไม่ครอบคลุมเป้าหมายทุกกลุ่ม

๓. ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมและตัดสินใจมากกว่านี้ โดยอาจจะเป็นตัวแทนของกลุ่มต่างๆ เช่น เยาวชน ผู้สูงอายุ

๔. ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่างๆ โดยเฉพาะการปลูกต้นไม้ใหญ่ตามถนน เทศบาลควรแจ้งให้ประชาชนทราบและให้ประชาชนได้ร่วมกันปลูกร่วมกันดูแลรักษา เพราะจะทำให้การพัฒนายั่งยืน

๔.๓.๕ แนวทางการแก้ไขปัญหาคำถามมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ด้านความรู้ความเข้าใจ

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคำถามมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคำถามจำนวน ๒๗ คน พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะด้านความรู้ความเข้าใจ คือ

๑. ต้องจัดสัมมนาให้ประชาชน ชาวบ้าน ได้รู้ถึงรายละเอียดอย่างชัดเจน บางคนยังไม่เข้าใจควรอธิบายให้ละเอียดและเข้าใจง่าย
๒. การให้ความรู้ความเข้าใจไม่ทั่วถึง จะรู้ในเฉพาะบางกลุ่มเป้าหมายเท่านั้น
๓. ควรอบรมเฉพาะด้านในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวว่าขอบเขตของประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมแค่ไหน
๔. มีบางคนที่ไม่เข้าใจควรอธิบายให้ละเอียดและเข้าใจง่าย

๔.๓.๖ แนวทางการแก้ไขปัญหาคำถามมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ด้านงบประมาณ

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคำถามมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคำถามจำนวน ๒๑ คน พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ คือ

๑. งบประมาณอาจเพียงพอในบางพื้นที่
๒. การกำหนดงบประมาณควรให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดงบประมาณ เพื่อความคุ้มค่าของงบประมาณเพราะเป็นภาษีของประชาชน
๓. ไม่ได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับงบประมาณ แล้วแต่ทางเทศบาลจะจัดสรรมาให้

๔.๓.๗ แนวทางการแก้ไขปัญหาคำถามมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ด้านระยะเวลา

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคำถามมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาคำถามจำนวน ๑๕ คน พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะด้านความรู้ความเข้าใจ คือ

๑. โครงการควรทำต่อไปอย่างต่อเนื่อง ขอให้สม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดไป เพราะกิจกรรมนี้ควรจะมีระยะเวลายาวนานถึงจะเห็นผล
๒. ระยะเวลาในการทำโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการควรมีการขยายเวลาเพิ่มเพื่อสร้างความเข้าใจและเกิดผลมากขึ้น
๓. อาจเพียงพอถ้าคนในชุมชนให้ความร่วมมือ
๔. ควรจะให้ระยะเวลาในการเข้าร่วมมีส่วนร่วมของประชาชนมากกว่าที่ผ่านมา

๔.๓.๘ แนวทางการแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ด้านการติดตามและประเมินผล

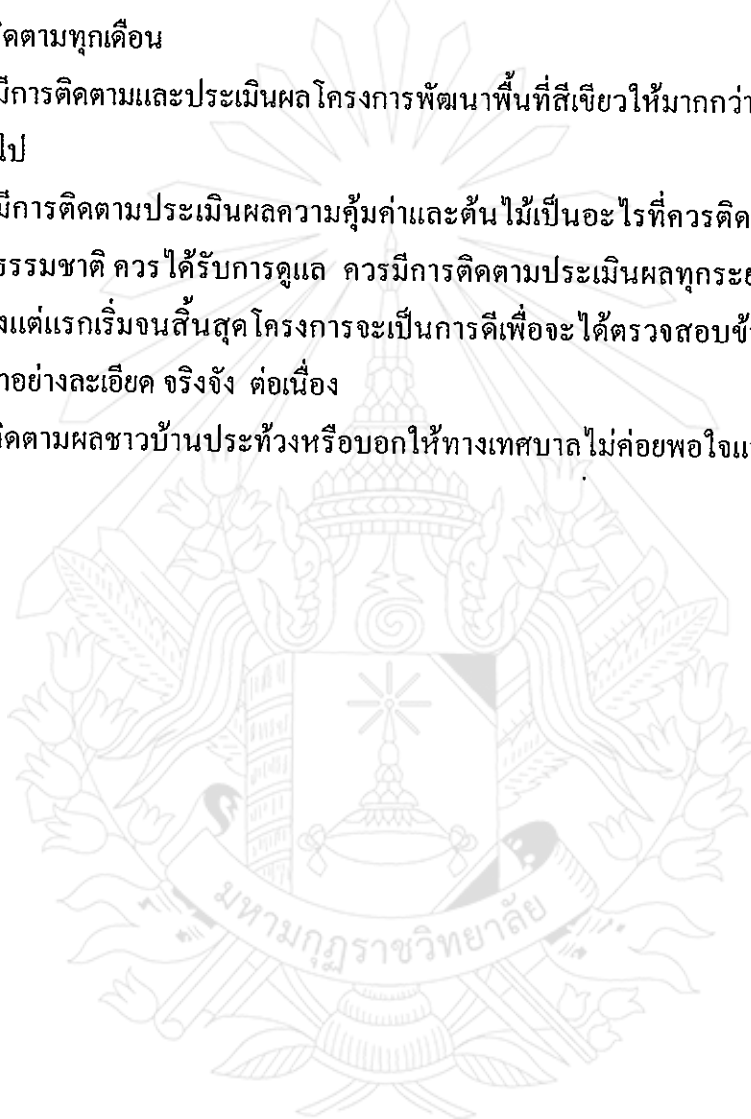
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ประชากรกลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหามีจำนวน ๒๐ คน พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะด้านการติดตามและประเมินผล คือ

๑. ควรติดตามทุกเดือน

๒. ควรมีการติดตามและประเมินผล โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้มากกว่านี้เพื่อที่จะได้มีพื้นที่สีเขียวตลอดไป

๓. ควรมีการติดตามประเมินผลความคุ้มค่าและต้นทุนไม้เป็นอะไรที่ควรติดตามผลไม่ควรทิ้งให้เป็นไปตามธรรมชาติ ควรได้รับการดูแล ควรมีการติดตามประเมินผลทุกระยะของการดำเนินโครงการ คือตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการจะเป็นการดีเพื่อจะได้ตรวจสอบข้อผิดพลาดหรือข้อดีข้อเสีย ควรทำอย่างละเอียด จริงจัง ต่อเนื่อง

๔. การติดตามผลชาวบ้านประท้วงหรือบอกให้ทางเทศบาลไม่ค่อยพอใจและชอบทำการข่มขู่ต่างๆ นานา

บทที่ ๕

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร การพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่และเพื่อศึกษาแนวทาง แก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการพัฒนาพื้นที่สีเขียว จึง ได้ทำการสุ่มตัวอย่าง แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือทางการวิจัยคือแบบสอบถามแล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์และ ประมวลผลข้อมูล โดยใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๔ ราย สถิติที่ในครั้งนี่คือสถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สามารถสรุปได้ ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๑. ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๓๗๔ คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ ๕๑.๖ ส่วนเพศชาย ร้อยละ ๔๘.๔ มีอายุระหว่างอายุ ๔๐-๔๕ ปี ร้อยละ ๓๑.๖ รองลงมาคืออายุระหว่าง ๓๐ - ๓๕ ปี ร้อยละ ๒๔.๗ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลมากกว่า ๑๐ ปีร้อยละ ๗๔.๓ รองลงมา อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ๗ - ๑๐ ร้อยละ ๑๓.๑ ปี มีสถานภาพสมรส ร้อยละ ๕๕.๖ รองลงมาสถานภาพ โสด ร้อยละ ๒๖.๕ มีรายได้เฉลี่ยโดยประมาณต่อเดือน ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๖๗.๔ รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยโดยประมาณ ต่อเดือน ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ โดยประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ ๕๐.๓ รองลงมาประกอบ อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๑๘.๔ และมีคุณวุฒิประถมศึกษา ร้อยละ ๔๖.๘ รองลงมาวุฒิมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือเทียบเท่า และมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ร้อยละ ๑๕.๕

๒. ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านการรับรู้ข่าวสารในหัวข้อการ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๓), รองลงมาคือการได้รับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง (ค่าเฉลี่ย ๒.๘๘) การได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๘๘) และการรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายเกี่ยวกับการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๗๕) โดยภาพรวมประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง และ ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่าควรให้เทศบาลตำบลเวียงฝางแนะนำข่าวสารอย่างน้อยเดือนละ

๑ ครั้ง ควรมีการแพร่ข่าวสารให้มากกว่านี้ ควรแจ้งให้ประชาชนรับทราบทุกโครงการที่ทำ และควรให้ข้อมูลแก่ประชาชนทุกคน

๓. ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ในหัวข้อการได้ร่วมวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาล ตำบลเวียงฝางมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๒) รองลงมา คือการได้ร่วมวิเคราะห์ข้อมูล ประสิทธิภาพ เพื่อการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐) และการได้ร่วมวิเคราะห์สภาพความรุนแรงของปัญหาสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๘), โดยภาพรวมประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อย และประชากรกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่าเทศบาลควรจัดการอบรมด้านการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะ ควรที่แนะนำให้ประชาชนเข้าใจข้อมูลข่าวสารอย่างละเอียด และควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะตรงความต้องการของประชาชนจริงๆ

๔. ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ในหัวข้อการร่วมตัดสินใจกำหนดนโยบายการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๐) รองลงมาคือการร่วมตัดสินใจ ในการจัดทำรายละเอียดของ โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๗) และการร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงานตาม โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๗) โดยภาพรวมพบประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับปัญหาในระดับน้อย และประชากรกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า เทศบาลควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาชุมชน ควรให้ทุกคนในชุมชนตัดสินใจร่วมกัน และเทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้กล้าตัดสินใจ

๕. ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วมด้าน การเข้าร่วมในการดำเนินการ/ การปฏิบัติงาน ในหัวข้อการร่วมลงมือปฏิบัติตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๒) รองลงมา คือ การร่วมปรึกษาการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๘) การร่วมศึกษาปัญหาและผลกระทบจากการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๘) การมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๘) การร่วมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๘) การร่วมบริหารโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว, (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๗) การร่วมประสานงานการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๗) การร่วมติดตามและตรวจสอบการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๒๕) และน้อยที่สุดคือ การร่วมเขียนโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๒๖) โดยภาพรวมพบประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อยและประชากรกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า เทศบาลควรแจ้งให้ทราบก่อนการดำเนินการว่าจะดำเนินการ เวลาใดที่ไหน กิจกรรมใด ล่วงหน้า ๑ อาทิตย์ และควรให้ครอบคลุมเป้าหมายทุกกลุ่ม ควรมีการเปิดโอกาส

ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและตัดสินใจมากกว่านี้ โดยอาจจะเป็นตัวแทนของกลุ่มต่างๆ เช่น เยาวชน ชุมชน ผู้สูงอายุ และควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่างๆ โดยเฉพาะการปลูกต้นไม้ใหญ่ตามถนนและให้ประชาชนได้ร่วมกันปลูกร่วมกันดูแลรักษาเพราะจะทำให้การพัฒนายั่งยืน

๖. ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านความรู้ความเข้าใจ ในหัวข้อการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตาม โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑) รองลงมาคือ การการฝึกอบรม ดูงาน สัมมนาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๔) และ การจัดลำดับความสำคัญเพื่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๓๔) โดยภาพรวมประชากรกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อย และประชากรกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่าเทศบาลต้องจัดสัมมนาให้ประชาชน ชาวบ้าน ได้รู้ถึงรายละเอียดอย่างชัดเจนทุกกลุ่มอายุ อธิบายให้ละเอียดเข้าใจง่ายและควรอบรมเฉพาะด้านในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวว่าขอบเขตของประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมแค่ไหน

๗. ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านงบประมาณ ในหัวข้อการออกความคิดเห็นในการประมาณการงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๒.๑๕) รองลงมา คือการออกความคิดเห็นในความเพียงพอของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๑๑) และการออกความคิดเห็นในระบบงบประมาณต่ออุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๐๕) โดยภาพรวมประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อย และประชากรกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่างบประมาณอาจเพียงพอในบางพื้นที่ การกำหนดงบประมาณควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดงบประมาณเพื่อความคุ้มค่าของงบประมาณ เพราะเป็นภาษีของประชาชน

๘. ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านความระยะเวลา ในหัวข้อการมีความพร้อมและการอุทิศตนในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๒.๖๖) และมีเวลาเพียงพอสำหรับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๗) ในภาพรวมประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อย และประชากรกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่าโครงการควรทำต่อไปอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอเพราะกิจกรรมนี้ควรจะมีระยะเวลายาวนานถึงจะเห็นผล ระยะเวลาในการทำโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการควรจะมีการขยายเวลาเพิ่มเพื่อสร้างความเข้าใจและเกิดผลมากขึ้น และควรจะมีการให้ระยะเวลาในการเข้าร่วมมีส่วนร่วมของประชาชนมากกว่าที่ผ่านมา

๙. ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วม ด้านการติดตามและประเมินผล ในหัวข้อการเข้าร่วมติดตามตรวจสอบการดูแลรักษาต้นไม้ในโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวมากที่สุด

(ค่าเฉลี่ย ๒.๔๑) รองลงมาคือ การเข้าร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๔๑) การเข้าร่วมติดตามการดำเนินงานในการใช้เงินในโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๒๕) และน้อยที่สุดคือ การเข้าร่วมในการประเมินผลในกิจการต่างๆ ของโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียว (ค่าเฉลี่ย ๒.๒๑) โดยภาพรวมพบว่าส่วนใหญ่ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อย และประชากรกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า เทศบาลควรติดตามทุกเดือน มีการติดตามและประเมินผลโครงการมากกว่านี้เพื่อที่จะได้มีพื้นที่สีเขียวตลอดไป และมีการติดตามประเมินผลความคุ้มค่า เพราะต้นไม้เป็นอะไรที่ควรติดตามผลไม่ควรทิ้งให้เป็นไปตามธรรมชาติที่จะต้องได้รับการดูแล

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาการระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลประเด็นสำคัญได้ดังนี้

๕.๒.๑ จากการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ทั้ง 8 ด้าน ผลการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาการมีส่วนร่วมในส่วนด้านการรับรู้ข่าวสารในระดับปานกลาง ในส่วนด้านการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร, ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ, ด้านการเข้าร่วมในการดำเนินการ/การปฏิบัติงาน, ด้านความรู้ความเข้าใจ, ด้านงบประมาณ, ด้านระยะเวลา และด้านการติดตามและประเมินผล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาการมีส่วนร่วมในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างเพียงพอและขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตนเองตามกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามโครงการต่างๆของเทศบาลซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของรุ่ง ศรีโพธิ์ ที่พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองในอนาคต มีระดับอยู่ในเกณฑ์ความคิดเห็นปานกลางค่อนข้างไปทางมาก แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของบัลลังค์ วิเศษศรี ที่พบว่า การคิดค้นปัญหา การหาสาเหตุของปัญหา การวางแผนพิจารณา การดำเนินงานและติดตามประเมินผลกับการเพิ่มพื้นที่สวนสาธารณะพบว่าประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง, สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรศักดิ์ สีใจเจริญ ที่พบว่า ประชาชนมีบทบาทในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลางโดยโครงการหรือกิจกรรมที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน รองลงมาเป็นการพัฒนาส่งเสริมอาชีพและมีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้แก่ประเภทอื่นๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงทอง โยธาใหญ่ ที่พบว่า สำหรับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา

ท้องถิ่นประจำปี ๒๕๔๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาค้นคว้า ยังอยู่ในระดับน้อย

๕.๒.๒ ในส่วนของศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จะเห็นว่าข้อเสนอแนะแนวทางของผู้ตอบแบบสอบถามจะสอดคล้อง ทฤษฎีการมีส่วนร่วม คือประชาชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมตามกระบวนการการมีส่วนร่วมตาม แนวคิดของUphoff (อัฟฮอฟฟ์) ที่ว่า “การมีส่วนร่วมของประชาชนมีขั้นตอนของการมีส่วนร่วมอยู่ ๔ ประการ คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) โดยอาจเป็นการตัดสินใจ ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงของกิจกรรมและการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม

๒. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (Implementation) ที่เป็นไปทั้งในรูปแบบของการเข้าร่วม โดยมีการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร หรือการเข้าร่วมในการบริหารและการร่วมมือ รวมถึงการเข้าร่วมในการร่วมแรงและร่วมใจ

๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefite) ซึ่งอาจเป็นผลประโยชน์ทาง วัตถุ ทางสังคม หรือ โดยส่วนตัวอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ หลายอย่างควบคู่กันไป

๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ในรูปแบบนี้นับเป็นการควบคุม ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และ เป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวสอดคล้องผลงานวิจัยของ วิบูลย์ ตรีธัน ที่ได้ศึกษาการ วางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น พบว่าความต้องการของประชาชนมีดังนี้

๑) ต้องการวางแผนความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเองและตนเองเป็นผู้กำหนด ๒) กระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วมที่ชุมชนเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจและควบคุมมีความเป็นไปได้สามารถ จะนำไปใช้ในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นของชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแก้ปัญหาของชุมชนได้ ๓) เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการวางแผนพัฒนาแบบมีส่วนร่วมที่สำคัญคือ โอกาสและอำนาจของประชาชนในการที่จะกำหนดแนวทาง และการดำเนินการแก้ปัญหาของตนเอง ๔) ข้อจำกัดที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางแผน คือ ขาดการส่งเสริม สนับสนุน จากนักพัฒนาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าใจแนวคิดการทำงานร่วมกับชุมชนแบบมีส่วนร่วม ในลักษณะที่ให้ โอกาสและให้อำนาจแก่ชุมชนในการตัดสินใจ และอำนาจในการควบคุมการดำเนินงาน พัฒนาของตน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝางทั้ง ๘ ด้าน ภาพรวมของการตอบแบบสอบถามเมื่อวิเคราะห์ออกมาในระดับปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ตอบแบบสอบถามระดับปานกลางค่อนข้างไปทางระดับน้อย ดังนั้นเทศบาลควรจะมีการดำเนินการพัฒนาโครงการต่างๆของเทศบาลและโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวโดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมตามทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชนและมาตรการอื่นร่วมด้วย เพื่อบำรุงรักษาพื้นที่สีเขียวเหล่านั้นให้คงอยู่อย่างยั่งยืนตลอดไป รวมทั้งการจัดทำโครงการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อความสำคัญของพื้นที่สีเขียวการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมืองให้คงอยู่อย่างยั่งยืนนั้น การใช้มาตรการบังคับและควบคุมเพียงลำพังไม่อาจทำให้การพัฒนาพื้นที่สีเขียวเป็นไปอย่างยั่งยืน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกสร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงคุณค่าของพื้นที่สีเขียวแก่ประชาชนในชุมชน เพื่อให้ทุกคนร่วมแรงร่วมใจในการพิทักษ์รักษาพื้นที่สีเขียวไว้ ซึ่งเทศบาลอาจจัดทำเป็นโครงการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง อันประกอบด้วยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่สีเขียว เทศบาลควรจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและเห็นคุณค่าของพื้นที่สีเขียว เช่น กิจกรรมเดินแรลลี่ กิจกรรมดูนก กิจกรรมดูต้นไม้ และกิจกรรมปลูกต้นไม้และการจัดโครงการประกวดต่างๆ เทศบาลอาจส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาพื้นที่สีเขียวโดยการจัดโครงการประกวดต่างๆ เช่น การประกวดสวนในอาคารการประกวดพื้นที่สีเขียวในสถานศึกษา การปลูกต้นไม้ขนาดใหญ่ การประกวดสวนสาธารณะในหมู่บ้านจัดสรร การประกวดจัดสวนหย่อมหน้าบ้าน การประกวดจัดสวนบนคาเฟ่ รวมถึงการประกวดถนนสีเขียวที่สวยงาม

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป มีหลายประเด็นที่ควรศึกษา ได้แก่

๑. ควรวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาล
๒. ควรวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการบริหารงานของเทศบาลในโครงการต่างๆ
๓. ควรวิจัยแบบบูรณาการในโครงการต่างๆของเทศบาลที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน
๔. ควรวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมของพระภิกษุสงฆ์ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลในการบริการการพัฒนาพื้นที่สีเขียว

บรรณานุกรม

๑. หนังสือทั่วไป

- ทองอาน ทาไทสง. ประมวลกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติงานของท้องถิ่น : สำหรับ อบจ.เทศบาล
อบต. เมืองพัทยา. กรุงเทพมหานคร : หจก.พรินต์ติ้ง, ๒๕๔๕.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี อินเตอร์
พรินท์ จำกัด, ๒๕๔๘.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. การบริหารและการจัดระเบียบบริหารราชการไทย. กรุงเทพมหานคร :
โอเคียนสตรี, ๒๕๒๕.
- ไพรัตน์ เดชะรินทร์. นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาชนบท
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร, ๒๕๒๗.
- มนัส สุวรรณและคณะ. การเขียนโครงการวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๒๕๔๒.
- ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง. แนวทางการจัดการ
สิ่งแวดล้อมเมือง : การจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง. กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครอง,
๒๕๔๓.
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม. คู่มือการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ :
กลุ่มงานพื้นที่สีเขียวและนันทนาการ, ๒๕๔๗.
- สุภางค์ จันทวานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.
- ไสว มาลาทอง. บทบาทของพระสงฆ์ผู้นำสังคมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ.
กองศาสนศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ : กรมการศาสนา, ๒๕๓๔.

๒. วารสาร

- ชนะศักดิ์ ยูวบูรณ์. “การปรับปรุงการให้บริการของรัฐแก่ประชาชน”. วารสารเทศบาล. ฉบับที่ ๕๒,
(กันยายน ๒๕๔๐) : ๑-๔.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การให้บริการแบบครบวงจร. “แนวทางการให้บริการเชิงรุกของกรมการปกครอง”.
วารสารเทศบาล. ฉบับที่ ๘๘, (กรกฎาคม ๒๕๓๖) : ๘-๑๑.

วิญญู อังคนารักษ์. “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการบริการประชาชน”. วารสารเทศบาล.
ฉบับที่ ๖๘ (๒๕๔๒) : ๔.

๓. การค้นคว้าแบบอิสระ/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

เจต เวชฐสุธาคล. “การเมืองและนโยบายในการปกครองท้องถิ่น”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

จิรศักดิ์ สีใจเจริญ. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
กรณีศึกษา อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน”. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๓.

ฉอาน วุฒิกรรมรักษา. “ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน
ในโครงสร้างในชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณี โครงสร้างที่ได้รับรางวัลดีของตำบลคุ้มพยอม
อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี”. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา
การสังคมสงเคราะห์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๖.

ธนวัฒน์ ยอดใจ. “บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขต
อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่”. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.

บัลลังค์ วิเศษศรี. “ศักยภาพการเพิ่มพื้นที่สีเขียวโดยประชาชนมีส่วนร่วมในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่”.
การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
๒๕๔๓.

ประชา แสนกลาง. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล
นาคินดำ อำเภอมือง จังหวัดเลย”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๕.

บุญมา แสงหล้าพ.ต.ท. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน”.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๕.

พวงทอง โยธาใหญ่. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๕.

พัชรี พงษ์ศิริ. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการกรมการจัดหางาน”,
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๑.

รุ่ง ศรีโพธิ์. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองของเทศบาลนครเชียงใหม่”.
การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
๒๕๔๑.

วิบูลย์ ศรีถัน. “การวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น”. การค้นคว้าแบบอิสระ
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๕.

๔. เอกสารประกอบคำบรรยาย

เจต เศษฐพสุธาคล, “การเมืองและนโยบายในการปกครองท้องถิ่น”, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘ : ๓๕.

ศุภกฤษ เมธิ โภคพงษ์, ดร. เอกสารประกอบการสอนวิชาความรู้เบื้องต้นทางการบริหารรัฐกิจ. สาขารัฐศาสตร์
การปกครอง .เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘ : ๑.

๕ เอกสารอื่นๆ

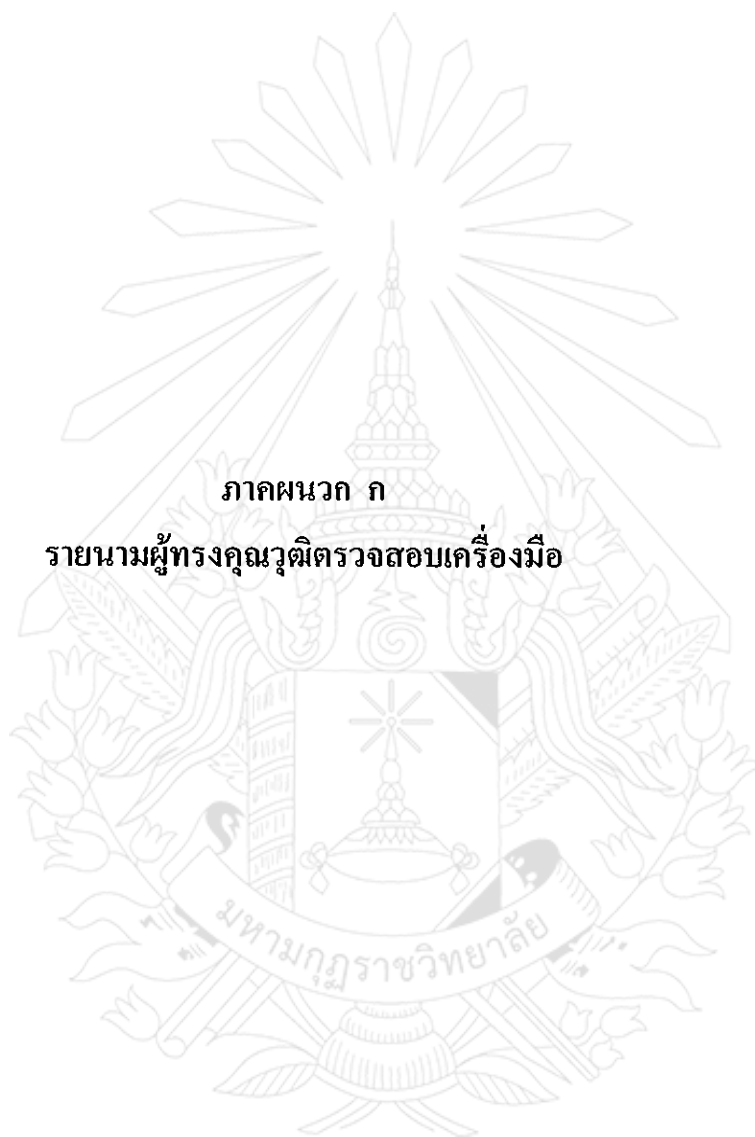
เทศบาลตำบลเวียงฝาง. รายงานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี ๒๕๔๕ เทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง
จังหวัดเชียงใหม่ .เชียงใหม่ : เทศบาลตำบลเวียงฝาง, ๒๕๔๕ : ๒.

..... . หนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
ที่ ท.ส. ๑๐๐๕/ ๑๑๑๔ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘ : ๘.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

๑. พระปลัดบุญธรรม ปุณฺณธมฺโม

น.ธ.เอก, พธ.บ., กศ.ม., (บริหารการศึกษา)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

๒. พระครูปลัดจิตติชัย จิตติชโย

น.ธ.เอก, ศน.บ., (ปรัชญา) ศศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น)

อาจารย์ระดับ ๔

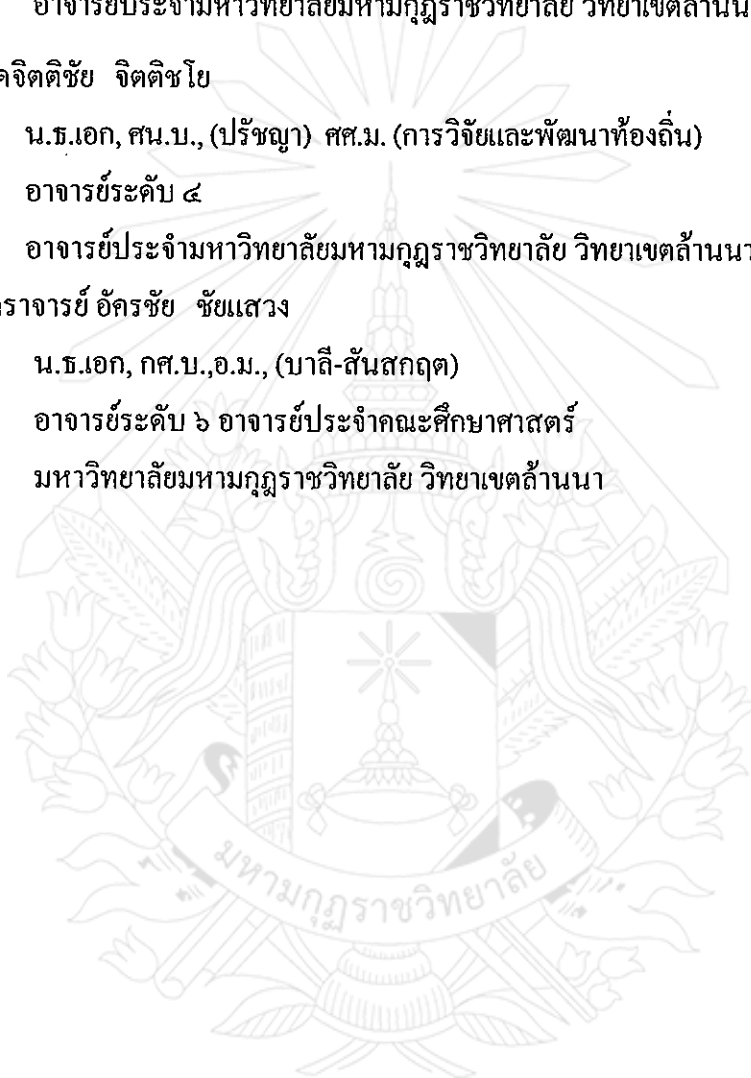
อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสง

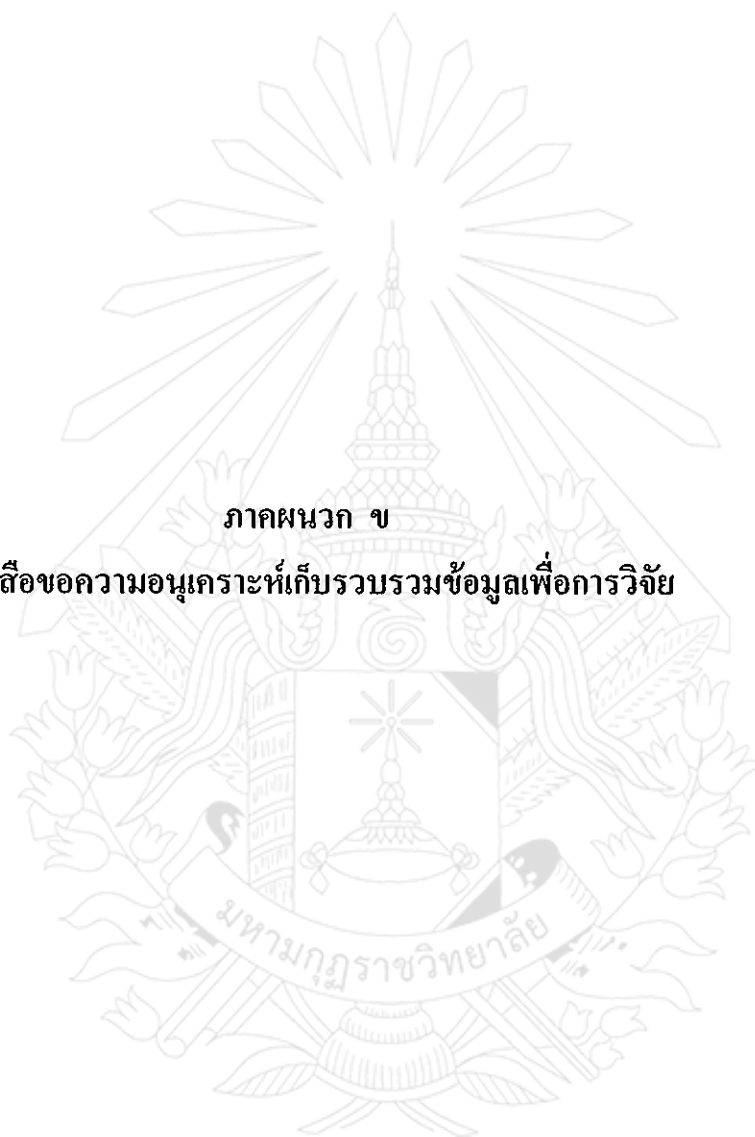
น.ธ.เอก, กศ.บ., อ.ม., (บาลี-สันสกฤต)

อาจารย์ระดับ ๖ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เอกสารต้นฉบับโดยทาง
ที่ ๑๖๖/๒๕๔
๑๗ ต.ค. ๒๕๔๓

สำนักทะเบียน ที่ คร 6013(1.9)/362
17 ต.ค. ๒๕๔๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

5 ตุลาคม 2543

เรื่อง ขอดความอนุเคราะห์เป็นรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลเวียงฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ด้วย นางมุกดา วงศ์สุวิยะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ตำบลเวียงฝาง อำเภอเวียงฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีส่วนช่วยในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นทิพย์ (น.น.) โดยมี มหาวิทยาลัย จดหมายดี และ ท.ล. สุวิทย์ วงศ์วิสัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาปริมณฑลจังหวัดเชียงใหม่ ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นางมุกดา วงศ์สุวิยะ ได้ใช้ข้อมูลของเทศบาลตำบลเวียงฝาง เพื่อใช้ในการวิจัยที่ได้นำไปดำเนินการทำการศึกษาวิจัยต่อไป สืบค้น ณ เวลา ๑๖.๐๐ น. วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๓ ณ เทศบาลตำบลเวียงฝาง

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาปริมณฑลจังหวัดเชียงใหม่ วิทยาเขตล้านนา ทั้งนี้เป็นอย่างยิ่งประสงค์ให้ความอนุเคราะห์จากท่านด้วยความยินดีเป็นอย่างสูง ขอแสดงความขอบคุณเป็นอย่างสูง

ศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นทิพย์ วงศ์วิสัย
คณบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ขอเชิญพร
(พระปลัดบุญธรรม บุญบุญมี)
กเทศมนตรีและเลขานุการโครงการปริมณฑลเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นางมุกดา วงศ์สุวิยะ
18 ต.ค. ๒๕๔๓

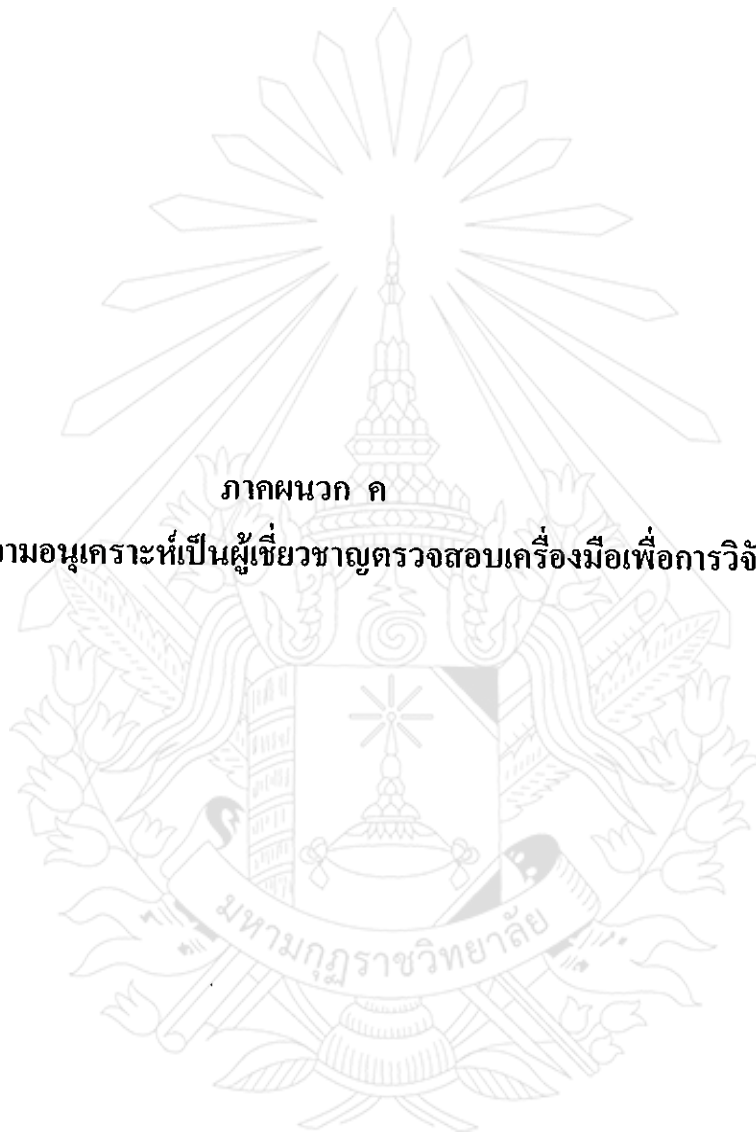
(นางกัญญา ขาวทอง)
เจ้าหน้าที่ศูนย์
18 ต.ค. ๒๕๔๓

นางกัญญา ขาวทอง
เจ้าหน้าที่ศูนย์
18 ต.ค. ๒๕๔๓

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
โทร 0-5327-0975-6 ต่อ 211 หรือ 0-4616-270-6 โทรสาร 0-4611-4752
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus, 103 Pua-pha Road, Chiang Mai 50100 Thailand

18 ต.ค. ๒๕๔๓

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 22

ที่ ศธ 6013(1.9)/146

วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน พระครูปลัดจิตติชัย จิตติขโย

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนาขอรับรองว่านางมุกดา วงศ์สุริยะ เป็น นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 481204098 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้นี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.วสันต์ จอมภักดี และ รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระปลัดบุญธรรม ปุณฺณธมฺโม)

กรรมการและเลขานุการโครงการบัณฑิตศึกษา
ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 22

ที่ ศธ-6013(1.9)/145 วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัครชัย ชัยแสง

ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่านางมุกดา มงคลสุริยะ เป็น นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 481204098 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษาผู้นี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้นักศึกษาผู้นี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.วสันต์ จอมภักดี และ รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย อาจารย์ที่ปรึกษา

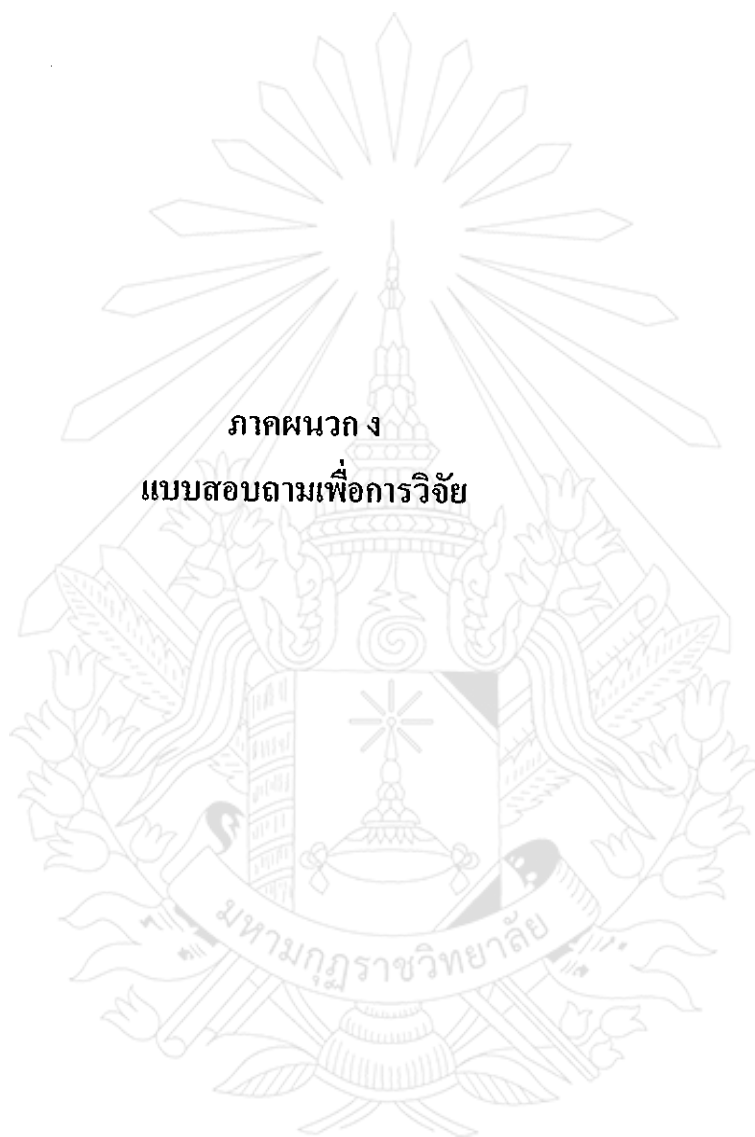
ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระปลัดบุญธรรม ปุณฺณมฺโม)

กรรมการและเลขานุการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาล
ตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้ในการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของปริญญาโท ตามหลักสูตร
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตล้านนา

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ภูมิหลัง ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวใน
เขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนา
พื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

3. ในการตอบแบบสอบถามชุดนี้หากท่านกรอกข้อมูลไม่ครบถ้วนจะส่งผลให้การวิเคราะห์
ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะไม่เผยแพร่ข้อมูลเหล่านี้ และจะใช้ประโยชน์เฉพาะในการศึกษา
เท่านั้น

ผู้วิจัยหวังในความร่วมมือจากท่านด้วยดีขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางมุกดา วงศ์สุริยะ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ภูมิหลัง ของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] หน้าข้อความ

1. เพศ ชาย หญิง**2. อายุ** 18 - 29 ปี 30 - 39 ปี 40 - 49 ปี 50 - 59 ปี 60 ปีขึ้นไป**3. ชุมชนที่อยู่อาศัย** ป่าบาง เทพอำนวย ดันย่าง แจ่งหัวริน พระนางสามผิว สวนดอก เจดีย์งาม ปั่นฉาราม ดันหนูน สันป่าไผ่ ไร่ล้อม**4. ระยะเวลาที่อยู่อาศัย** ไม่เกิน 3 ปี 3 - 6 ปี 7 - 10 ปี มากกว่า 10 ปี**5. สถานภาพการสมรส** โสด สมรส หย่า / หม้าย แยกกันอยู่**6. รายได้เฉลี่ยโดยประมาณต่อเดือน** ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000 - 10,000 บาท 10,001 - 15,000 บาท มากกว่า 15,000 บาท

7. อาชีพ

- [] เกษตรกรรม [] รับจ้าง
 [] ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว [] รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 [] อื่น ๆ ระบุ.....

8. ระดับการศึกษา

- [] ประถมศึกษา [] มัธยมศึกษาตอนต้น/เทียบเท่า
 [] มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า [] อนุปริญญา / เทียบเท่า
 [] ปริญญาตรี [] สูงกว่าปริญญา

ตอนที่ 2 ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง
 อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ในช่องระดับการมีส่วนร่วม

ปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร					
1. การได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงการ พัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
2. การได้รับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาล ตำบลเวียงฝาง					
3. การได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวกับ จัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาล ตำบลเวียงฝาง					
4. การรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายเกี่ยวกับ การจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขต เทศบาลตำบลเวียงฝาง					

ปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร					
1. ได้ร่วมวิเคราะห์สภาพความรุนแรงของ ปัญหาสิ่งแวดล้อม					
2. ได้ร่วมวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการจัดทำ โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาล ตำบลเวียงฝาง					
3. ได้ร่วมวิเคราะห์ข้อมูล ประสิทธิภาพ เพื่อการ จัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขต เทศบาลตำบลเวียงฝางร่วมกัน					
3. ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ					
1. การร่วมตัดสินใจกำหนดนโยบายการด้านการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และจัดทำโครงการพัฒนา พื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
2. การร่วมตัดสินใจในการจัดทำรายละเอียดของ โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาล ตำบลเวียงฝาง					
3. การร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติงานตาม โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาล ตำบลเวียงฝาง					
4. ด้านการเข้าร่วมในการดำเนินการ/การปฏิบัติงาน					
1. ร่วมปรึกษาการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สี เขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
2. ร่วมศึกษาปัญหาและผลกระทบจากการจัดทำ โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาล ตำบลเวียงฝาง					
3. ร่วมเขียน โครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขต เทศบาลตำบลเวียงฝาง					

ปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. ร่วมประสานงานการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
5. มีส่วนช่วยเหลือในการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
6. ร่วมบริหารโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวของเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
7. ร่วมลงมือปฏิบัติตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
8. ร่วมติดตามและตรวจสอบการจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
9. ร่วมเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การจัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
5. ด้านความรู้ความเข้าใจ					
1. การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
2. การฝึกอบรม ศึกษาดูงาน สัมมนาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
3. การจัดลำดับความสำคัญเพื่อการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					

ปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ด้านงบประมาณ					
1. การออกความคิดเห็นในการประมาณการงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
2. การออกความคิดเห็นในระบบงบประมาณต่ออุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
3. การออกความคิดเห็นในความเพียงพอของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
7. ด้านระยะเวลา					
1. มีเวลาเพียงพอสำหรับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
2. มีความพร้อมและการอุทิศตนในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง					
8. การติดตามและประเมินผล					
1. การเข้าร่วมติดตามการดำเนินงานในการใช้เงินในโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อย่างถูกต้อง					
2. การเข้าร่วมติดตามตรวจสอบการดูแลรักษาต้นไม้ในโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง ให้อยู่ในสภาพที่สวยงามสมบูรณ์					

ปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหารพัฒนาพื้นที่สีเขียว ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง	ระดับปัญหาการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. การเข้าร่วมในการประเมินผลในกิจการต่างๆ ของโครงการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาล ตำบลเวียงฝาง ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว					
4. การเข้าร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์โครงการ พัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลตำบลเวียง ฝาง และติดตามผลถึงความสนใจของ ประชาชนเพิ่มขึ้นหรือไม่					

**ตอนที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารพัฒนาพื้นที่
สีเขียว ในเขตเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่**

คำชี้แจง กรุณาเขียนข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาดตามหัวข้อที่
กำหนดไว้

1. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

.....

.....

.....

2. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร

.....

.....

.....

3. ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ

.....

.....

.....

4. ด้านการเข้าร่วมในการดำเนินการ/การปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

5. ด้านความรู้ความเข้าใจ

.....
.....
.....

6. ด้านงบประมาณ

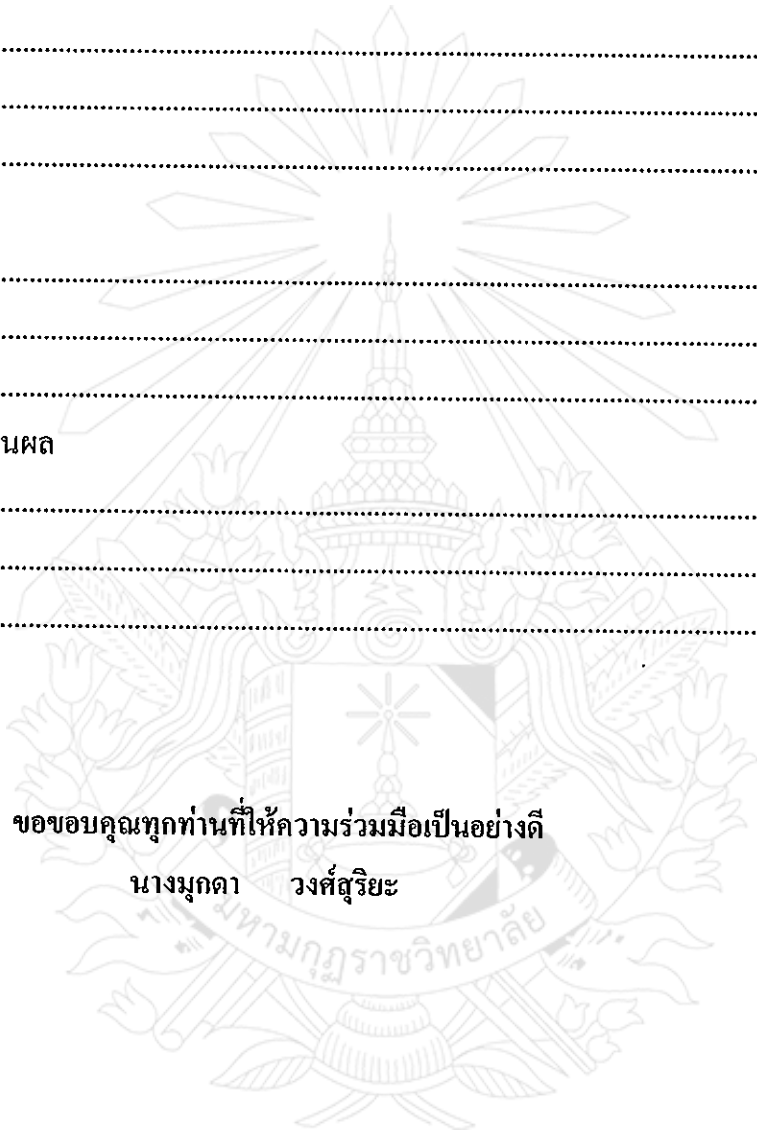
.....
.....
.....

7. ด้านระยะเวลา

.....
.....
.....

8. การติดตามและประเมินผล

.....
.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

นางมุกดา วงศ์สุริยะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางมุกดา วงศ์สุริยะ
วัน เดือน ปี เกิด	๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๔
ภูมิลำเนาเดิม	๘๐ หมู่ ๘ ตำบลแม่ขวม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ที่อยู่ปัจจุบัน	๑๐๓ / ๑ หมู่ ๔ ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. ๒๕๒๓ ประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก</p> <p>พ.ศ. ๒๕๓๓ ประกาศนียบัตรพยาบาลเทคนิค วิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก</p> <p>พ.ศ. ๒๕๓๗ พยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลลำปาง จังหวัดลำปาง</p>
ประวัติการทำงาน	<p>พ.ศ. ๒๕๒๓ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน</p> <p>พ.ศ. ๒๕๓๓ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>พ.ศ. ๒๕๓๕ พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>พ.ศ. ๒๕๔๑ นักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>พ.ศ. ๒๕๔๖ พยาบาลวิชาชีพ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>พ.ศ. ๒๕๔๖ พยาบาลวิชาชีพ เทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>พ.ศ. ๒๕๔๘ นักบริหารงานสวัสดิการสังคม รักษาการผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่</p>